

Cwestiynau Ysgrifenedig a Atebwyd o 22 Gorffennaf i 2 Awst 1999

Answers to Written Questions from 22 July to 2 August 1999

[R] yn dynodi bod yr Aelod wedi datgan buddiant.
[R] signifies the Member has declared an interest.

Cynnwys Contents

- 1 Cwestiynau i'r Prif Ysgrifennydd
Questions to the First Secretary
- 7 Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Amaethyddiaeth a Datblygu Gwledig
Questions to the Secretary for Agriculture and Rural Development
- 14 Cwestiynau i Ysgrifennydd yr Amgylchedd a Llywodraeth Leol
Questions to the Secretary for the Environment and Local Government
- 21 Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Datblygu Economaidd
Questions to the Secretary for Economic Development
- 22 Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Questions to the Secretary for Health and Social Services
- 31 Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Addysg Cyn-16
Questions to the Secretary for Under-16 Education
- 33 Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Addysg a Hyfforddiant Ôl-16
Questions to the Secretary for Post-16 Education and Training

Cwestiynau i'r Prif Ysgrifennydd

Questions to the First Secretary

Election Material for Disabled People

Brian Gibbons: What provision is available to allow disabled people to be fully involved in the democratic process through the use of specially formatted election material? (WAQ468VB)

The First Secretary: The legislation governing the conduct of elections is a matter for the Home Secretary in respect of parliamentary, European parliamentary and local government elections and for the Secretary of State for Wales in respect of Assembly elections. The existing legislation prescribes a standard format for the ballot paper and notices to be displayed in polling stations at elections. There is no provision to require specially formatted versions to be made available for disabled voters, but returning officers are encouraged to make such versions available in the polling stations.

The Home Office working party on electoral procedures is preparing its final report on making electoral procedures more open and up to date. Among its recommendations, the working party makes several recommendations specifically to assist disabled voters to vote more easily in person. These include changes to the election rules to allow large print versions of the ballot paper and for ballot paper templates to be available in polling stations and extending to other voters the provision which currently allows only blind voters to be assisted to cast their vote by a companion.

Deunydd Etholiadol (Pobl Anabl)

Brian Gibbons: Pa ddarpariaethau sydd ar gael i ganiatáu i bobl anabl gymryd rhan lawn yn y broses ddemocrataidd trwy ddefnyddio deunydd etholiadol fformat arbennig ac ati? (WAQ468VB)

Y Prif Ysgrifennydd: Mater i'r Ysgrifennydd Cartref yw'r ddeddfwriaeth sydd yn rheoli'r modd o gynnal etholiadau seneddol, senedd Ewrop ac awdurdodau lleol, ac Ysgrifennydd Gwladol Cymru sydd yn gyfrifol am etholiadau'r Cynulliad. Mae'r ddeddfwriaeth bresennol yn pennu fformat safonol i'r papur pleidleisio ac i'r hysbysiadau sydd i'w dangos mewn gorsafoedd pleidleisio mewn etholiadau. Nid oes darpariaeth i fynnu bod fersiynau fformat arbennig yn cael eu darparu i bleidleiswyr anabl, ond anogir swyddogion canlyniadau i ddarparu fersiynau o'r fath yn y gorsafoedd pleidleisio.

Mae gweithgor y Swyddfa Gartref ar y drefn weithredu mewn etholiadau wrthi'n paratoi ei adroddiad terfynol ar wneud y drefn yn fwy agored a chyfoes. Ymysg ei argymhellion mae'r gweithgor yn gwneud sawl argymhelliaid yn benodol i helpu pleidleiswyr anabl i bleidleisio eu hunain yn haws. Mae'r rhain yn cynnwys newidiadau i'r rheolau etholiad i ganiatáu fersiynau print mawr o'r papur pleidleisio ac fel bod templedi papurau pleidleisio ar gael mewn gorsafoedd pleidleisio ynghyd ag ymestyn i bleidleiswyr eraill y ddarpariaeth nad yw ar hyn o bryd ond yn caniatáu i bleidleiswyr dall gael help gan gydymaith i fwrrw eu pleidlais.

Assembly Building (Renewable Power)

Peter Black: What plans are there to use renewable energy to heat and power the new Assembly building? (WAQ473JS)

The First Secretary: I fully expect the new building to achieve exemplary standards of environmental performance and this is being pursued with enthusiasm by the architect. Renewable energy systems are currently being considered as part of the design process. Building systems will be carefully selected on their merits after rigorous cost benefit and environmental analysis.

Adeilad y Cynulliad (Ynni Adnewyddadwy)

Peter Black: Pa gynlluniau sydd ganddo ar y gweill i ddefnyddio ynni adnewyddadwy i wresogi a phweru adeilad newydd y Cynulliad? (WAQ473JS)

Y Prif Ysgrifennydd: Yr wyf yn llwyr ddisgwyl i'r adeilad newydd gyrraedd safonau rhagorol o ran perfformiad amgylcheddol ac mae'r pensaer yn mynd ar drywydd hynny gyda brwdfrydedd. Mae systemau ynni adnewyddadwy yn cael eu hystyried ar hyn o bryd fel rhan o'r broses ddylunio. Caiff y systemau adeiladu eu dethol yn ofalus ar eu haeddiant ar ôl dadansoddi trylwyr ar sail amgylcheddol a chost a budd.

Departmental Investment Strategy

David Melding: Has the First Secretary outlined a departmental investment strategy for the National Assembly for Wales and if not when will one be made? (WAQ601VB)

The First Secretary: In accordance with HM Treasury requirements, the Welsh Office prepared an outline departmental investment strategy (DIS) for the period 1999-2002. A brief summary of the DIS is included in the Welsh Office 1999-00 Departmental Report. The Assembly will wish to consider in due course whether to produce its own Investment Strategy or a similar document for the future.

Strategaeth Fuddsoddi Adrannol

David Melding: A yw'r Prif Ysgrifennydd wedi amlinellu strategaeth fuddsoddi adrannol ar gyfer Cynulliad Cenedlaethol Cymru, ac os nad yw wedi gwneud hynny, pryd y bydd yn gwneud hynny? (WAQ601VB)

Y Prif Ysgrifennydd: Yn unol â gofynion Trysorlys EM, paratodd y Swyddfa Gymreig strategaeth fuddsoddi adrannol amlinellol am y cyfnod 1999-2002. Mae crynodeb byr o'r strategaeth wedi ei gynnwys yn Adroddiad Adrannol y Swyddfa Gymreig 1999-00. Maes o law, bydd y Cynulliad am ystyried a yw am lunio ei Strategaeth Fuddsoddi neu ddogfen gyffelyb ei hun ar gyfer y dyfodol.

Public Sector Benchmarking Project

Jonathan Morgan: Have, and if so, to what extent have the National Assembly for Wales and its Assembly sponsored bodies taken up the public sector benchmarking project? What benefits has the project brought to consumers of public services and the taxpayer? (WAQ619JS)

The First Secretary: The public sector benchmarking project is designed to help public sector bodies improve their performance through assessments against the European Foundation for Quality Management's European business excellence model. We are currently preparing to run at least one pilot application of the model which will examine the Assembly's provision of agricultural related services. In addition, the Welsh Development

Agency is currently involved in assessments of the model. It is too earlier to comment on the benefits that this work will yield.

Prosiect Meincnodi y Sector Cyhoeddus

Jonathan Morgan: A yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'r cyrff cyhoeddus a noddir ganddo wedi ymuno â phrosiect meincnodi y sector cyhoeddus ac, os ydynt, i ba raddau y gwnaethant hynny? Sut y mae defnyddwyr gwasanaethau cyhoeddus a threthdalwyr wedi elwa yn sgil y prosiect? (WAQ619JS)

Y Prif Ysgrifennydd: Bwriadwyd prosiect meincnodi'r sector cyhoeddus i helpu cyrff yn y sector cyhoeddus i wella eu perfformiad drwy eu hasesu yn erbyn model rhagoriaeth busnes Ewropeaidd Sefydliad Ewrop ar Reolaeth o Safon. Ar hyn o bryd, yr ydym yn paratoi i gynnal o leiaf un peilot o'r model a fydd yn archwilio'r gwasanaethau cysylltiedig ag amaethyddiaeth a ddarperir gan y Cynulliad. Yn ogystal, mae Awdurdod Datblygu Cymru yn cyfrannu ar hyn o bryd at waith i asesu'r model. Mae'n rhy gynnar i sôn am y manteision a geir o'r gwaith hwn.

Rise in Hospital Waiting Lists

David Davies: Will the First Secretary discuss the rise in hospital waiting lists when he meets Jane Hutt? (WAQ577JS)

The First Secretary: Yes. Reducing the number of patients waiting for treatment and the length of these waits is a priority for the Assembly. It should be noted that the end of May figures showed that 67,732 patients were waiting for inpatient and daycare treatment, representing an increase of 1.5 per cent over the 30 April 1999 figure but a decrease of 12 per cent over the May 1998 figure.

Cynnydd mewn Rhestrau Aros Ysbytai

David Davies: A fydd y Prif Ysgrifennydd yn trafod y cynnydd mewn rhestrau aros ysbytai yn ei gyfarfod nesaf â Jane Hutt? (WAQ577JS)

Y Prif Ysgrifennydd: Byddaf. Mae gostwng nifer y cleifion sydd yn aros am driniaeth a hyd y cyfnod aros yn flaenoriaeth i'r Cynulliad. Dylid nodi bod ffigyrâu diwedd Mai yn dangos bod 67,732 o gleifion yn aros am driniaeth breswyl neu fel cleifion dydd, yn cynrychioli cynnydd o 1.5 y cant o'i gymharu â ffigwr 30 Ebrill 1999 ond gostyngiad o 12 y cant o'i gymharu â ffigwr Mai 1998.

European Charter on Minority Languages

Janet Davies: What action is planned to implement the European charter on minority languages in Wales? (WAQ670VB)

The First Secretary: I am confident that the range of measures already in place to support the Welsh language in Wales fully accords with the principles of Part II of the Charter, and goes far beyond the minimum level of commitments required under Part III. Prior to the transfer of functions I had taken steps to satisfy the requirements of the Charter in my capacity as Secretary of State for Wales.

Part II of the charter sets out general principles which are to guide policies and practices in states which have become parties to the charter. Part III lists a range of specific measures which states might take in support of individual languages.

Signature and ratification of the Council of Europe charter for regional or minority languages is a matter for the UK Government. The Government announced in June 1998 its intention to proceed with this.

Once the Charter is ratified, its implementation in Wales will now fall primarily to the National Assembly, as well as to some UK Government departments which continue to exercise functions in Wales.

Siartr Ewropeaidd ar Ieithoedd Lleiafrifol

Janet Davies: Pa gamau sydd gan y Prif Ysgrifennydd mewn golwg i roi'r siartr Ewropeaidd ar ieithoedd lleiafrifol ar waith yng Nghymru? (WAQ670VB)

Y Prif Ysgrifennydd: Yr wyf yn hyderus bod yr ystod o fesurau sydd wedi eu sefydlu eisoes i gynnal yr iaith Gymraeg yng Nghymru yn cyd-fynd yn llawn ag egwyddorion Rhan II y Siarter, a'u bod yn mynd lawer ymhellach na'r lefel isaf o ymrwymiadau sydd yn ofynnol dan Ran III. Cyn trosglwyddo swyddogaethau yr oeddwn wedi cymryd camau i fodloni gofynion y Siarter yn rhinwedd fy swydd fel Ysgrifennydd Gwladol Cymru.

Mae Rhan II y siarter yn nodi egwyddorion cyffredinol sydd i arwain polisiau ac arferion mewn gwladwriaethau sydd yn rhan o'r siarter. Mae Rhan III yn rhestru amrywiaeth o fesurau penodol y gall gwladwriaethau eu cymryd i gefnogi ieithoedd unigol.

Mater i Lywodraeth y DU yw llofnodi a chadarnhau siarter Cyngor Ewrop i ieithoedd rhanbarthol neu leiafrifol. Cyhoeddodd y Llywodraeth ym mis Mehefin 1998 ei bod yn bwriadu bwrw ymlaen â hynny.

Unwaith y bydd y Siarter wedi ei chadarnhau, bydd y modd o'i gweithredu yng Nghymru bellach yn disgyn yn bennaf i ran y Cynulliad Cenedlaethol, yn ogystal ag i rai o adrannau Llywodraeth y DU sydd yn dal i fod â swyddogaethau yng Nghymru.

Sickness Absence Rates

Jonathan Morgan: When will the First Secretary set out targets to reduce sickness absence rates for the staff of the National Assembly for Wales? (WAQ627JG)

The First Secretary: Proposed targets for staff of the National Assembly for 2001 and 2002 are currently being considered with Cabinet Office alongside those for civil servants in all other Government departments and agencies. The National Assembly, as part of its strategic planning, will be setting its own targets in due course.

Cyfraddau Absenoldeb Oherwydd Salwch

Jonathan Morgan: Pryd fydd y Prif Ysgrifennydd yn pennu targedau ar gyfer lleihau cyfraddau absenoldeb oherwydd salwch ymhliith staff Cynulliad Cenedlaethol Cymru? (WAQ627JG)

Y Prif Ysgrifennydd: Mae targedau arfaethedig i staff y Cynulliad Cenedlaethol ar gyfer 2001 a 2002 yn cael eu hystyried gyda Swyddfa'r Cabinet ochr yn ochr â'r rheini i weision

sifil ym mhob un o adrannau ac asiantaethau eraill y Llywodraeth. Bydd y Cynulliad Cenedlaethol, fel rhan o'i gynllunio strategol, yn gosod ei dargedau ei hun maes o law.

Kington Hospital, Herefordshire

Nick Bourne: What information is available about the future hospital services provided by Kington Hospital in Herefordshire, and what would be the consequential effect on mid Wales? (WAQ633VB)

The First Secretary: Approximately 1500 patients registered with the Kington general medical practice in Herefordshire who live in Powys and are served by a branch surgery in New Radnor, will be invited to respond to the formal public consultation reviewing services provided by Kington Cottage Hospital. In April, the responsibility for commissioning care for the patients registered with the Kington General Medical Practice, but resident in Wales, passed to Herefordshire Primary Care Group.

It is the responsibility of Herefordshire Health Authority to assess the local health need of those registered with general medical practices in its area, and working with health service providers and others, to plan and prioritise services to meet that need within the available resources. Formal public consultation on services at Kington is due to begin at the end of this month, following which a decision on how services will be re-provided will be announced.

I am asking my officials to copy your question and this reply to the Chief Executive of Herefordshire Health Authority and the Director of West Midlands NHS Region asking that they keep me informed of developments and that they also keep you and other Assembly Members representing the New Radnor area fully informed.

Ysbyty Ceintun, Swydd Henffordd

Nick Bourne: Pa wybodaeth sydd ar gael am ddyfodol y gwasanaethau ysbyty a ddarperir yn Ysbyty Ceintun yn Swydd Henffordd, a beth fyddai ei effaith ar y Canolbarth? (WAQ633VB)

Y Prif Ysgrifennydd: Bydd tua 1500 o gleifion sydd wedi eu cofrestru gyda phractis meddygol cyffredinol Ceintun yn Swydd Henffordd, sydd yn byw ym Mhowys ac a wasanaethir gan feddygfa gangen ym Maesyfed, yn cael eu gwahodd i ymateb i'r ymgynghori cyhoeddus ffurfiol i adolygu'r gwasanaethau a ddarperir yn Ysbyty'r Bwthyn, Ceintun. Ym mis Ebrill, trosglwyddwyd y cyfrifoldeb am gomisiynu gofal i'r cleifion sydd wedi cofrestru gyda Phractis Meddygol Cyffredinol Ceintun, ond sydd yn byw yng Nghymru, i Grwp Gofal Sylfaenol Swydd Henffordd.

Cyfrifoldeb Awdurdod Iechyd Swydd Henffordd yw asesu anghenion iechyd lleol y rheini sydd wedi cofrestru gyda phractisiau meddygol cyffredinol yn ei ardal, a gweithio gyda darparwyr gwasanaethau iechyd ac eraill i gynllunio a blaenoriaethu gwasanaethau er mwyn diwallu'r anghenion hynny o fewn yr adnoddau sydd ar gael. Mae'r ymgynghori cyhoeddus ffurfiol ar wasanaethau yng Ngheintun i fod i ddechrau ddiwedd y mis hwn, ac ar ôl hynny cyhoeddir penderfyniad ar sut y bydd y gwasanaethau yn cael eu hailddarparu.

Yr wyl yn gofyn i'm swyddogion anfon copi o'ch cwestiwn a'r ateb hwn at Brif Weithredwr Awdurdod Iechyd Swydd Henffordd a Chyfarwyddwr Rhanbarth NHS Gorllewin Canolbarth Lloegr, yn gofyn iddynt roi gwybod imi am unrhyw ddatblygiadau a'u bod hefyd yn rhoi pob gwybodaeth i chi a'r Aelodau eraill o'r Cynulliad sydd yn cynrychioli Maesyfed.

Furniture and Fittings (New Assembly Building)

Nick Bourne: Further to question WAQ434VB, will fresh tendering be organised for furniture and fittings in the proposed new Assembly building, in line with the First Secretary's answer that the emphasis will be on value for money through competition while ensuring that Welsh companies have every opportunity to enter that competition? (WAQ634VB)

The First Secretary: I can confirm that it is intended to pursue a competition advertised in the Official Journal of the European Community for the supply of furniture, fixtures and fittings for the Assembly to run from September 2000 when the current contract expires.

Celfi a Ffitiadau (Adeilad Newydd y Cynulliad)

Nick Bourne: Yn dilyn cwestiwn WAQ434VB, a gaiff celfi a ffitiadau adeilad newydd y Cynulliad eu darparu trwy dendr yn unol ag ateb y Prif Ysgrifennydd mai'r pwyslais fydd sicrhau gwerth am arian trwy gystadleuaeth tra'n sicrhau yr un pryd y caiff cwmniau o Gymru bob cyfle i gystadlu am y tendr? (WAQ634VB)

Y Prif Ysgrifennydd: Gallaf gadarnhau y bwriedir cynnal cystadleuaeth, sydd i'w hysbysebu yng Nghylchgrawn Swyddogol Cynulliad Ewrop, am gyflenwi celfi, gosodion a ffitiadau ar gyfer y Cynulliad i redeg o fis Medi 2000 ymlaen, pryd y daw'r contract presennol i ben.

Special Advisers (Cost)

Nick Bourne: What will be the cost to the National Assembly budget of special advisers to members of the Cabinet other than the First Secretary in the first year of its operation? (WAQ635VB)

The First Secretary: I refer you to the response to the question you tabled (WAQ588JS) on this subject on 8 July. The National Assembly has been given powers to appoint in total four special advisers to assist the First Secretary and Assembly Secretaries. The cost in 1999-2000 is expected to be £109,000.

Cyngorwyr Arbennig (Cost)

Nick Bourne: Beth fydd y gost i gyllideb y Cynulliad Cenedlaethol o dalu am gynghorwyr arbennig ar gyfer aelodau'r Cabinet heblaw'r Prif Ysgrifennydd yn ystod ei flwyddyn gyntaf? (WAQ635VB)

Y Prif Ysgrifennydd: Cyfeiriaf chi at yr ateb i'r cwestiwn a gyflwynwyd gennych (WAQ588JS) ar y pwnc hwn ar 8 Gorffennaf. Rhoddwyd grym i'r Cynulliad Cenedlaethol i benodi pedwar cyngphonydd arbennig i gyd i gynorthwyo'r Prif Ysgrifennydd ac Ysgrifenydion y Cynulliad. Disgwyllir i'r gost fod yn £109,000 ym 1999-2000.

Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Amaethyddiaeth a Datblygu Gwledig Questions to the Secretary for Agriculture and Rural Development

Access to Abattoirs (Over-30-months Scheme)

Glyn Davies: What steps are being taken to ensure that livestock farms in Wales have reasonable access to abattoirs registered to operate the over-30-months scheme? (WAQ574JS)

The Secretary for Agriculture and Rural Development (Christine Gwyther): The over-30-months slaughter scheme is operated by the Intervention Board on behalf of the Government. The present slaughtering arrangements came into force on 14 July 1997 following a tender exercise. Abattoirs were selected on the basis of objective criteria for example the need to ensure adequate geographical coverage and the slaughter capacity, while maintaining hygiene and welfare standards and to provide value for money for the taxpayer. The capacity approved following the tender exercise more than covers cattle volumes currently coming forward for processing.

Mynediad at Ladd-dai (Cynllun dros-30-mis)

Glyn Davies: Pa gamau a gymerir i sicrhau bod ffermydd da byw yng Nghymru yn cael mynediad rhesymol at ladd-dai sydd wedi'u cofrestru i weithredu'r cynllun dros-30-mis? (WAQ574JS)

Yr Ysgrifennydd Amaethyddiaeth a Datblygu Gwledig (Christine Gwyther): Gweithredir y cynllun lladd dros-30-mis gan y Bwrdd Ymyrraeth ar ran y Llywodraeth. Daeth y trefniadau lladd presennol i rym ar 14 Gorffennaf 1997 yn dilyn ymarferiad tendro. Detholwyd lladd-dai ar sail meini prawf gwrthrychol, er enghraifft yr angen i sicrhau darpariaeth ddaearyddol ddigonol a'r gallu i ymdopi â nifer ddigonol o anifeiliaid, tra'n cynnal safonau glendid a lles a darparu gwerth am arian i'r trethdalwr. Mae'r ddarpariaeth a gymeradwywyd yn dilyn yr ymarferiad tendro yn fwy na digon i ymdopi â nifer y gwartheg sydd yn dod ymlaen i'w prosesu ar hyn o bryd.

Genetically Modified Crops

Nick Bourne: What representations has Christine Gwyther received regarding GM crops and will she make these available to Assembly Members? (WAQ561JS)

Christine Gwyther: I have received several written representations regarding GM crops that are summarised as follows:

- a letter from a member of the public expressing concerns about GM crops and organic farming;
- ministerial correspondence from Jackie Lawrence MP asking if GM crops are affecting organic farming;
- a postcard campaign organised by Wales Green Party asking for a ban on GM crops in Wales (30 postcards received);
- a letter from a member of the public asking for a cautious approach to the development of GM crops and foods in Wales.

Copies of the actual representations listed above will not be made available to Assembly Members for the reasons set out in Standing Orders Nos. 17.4 and 17.5.

The First Secretary and the Assembly Secretary for Health and Social Services have also received representations relating to GM foods and GM crops.

Cnydau a Addaswyd yn Enetig

Nick Bourne: Pa sylwadau y mae Christine Gwyther wedi'u derbyn ar gnydau a addaswyd yn enetig ac a yw'r rhain yn mynd i fod ar gael i Aelodau'r Cynulliad? (WAQ561JS)

Christine Gwyther: Yr wyf wedi derbyn nifer o sylwadau am gnydau a addaswyd yn enetig ac mae'r rhain wedi eu crynhoi fel a ganlyn:

- llythyr gan aelod o'r cyhoedd yn mynegi pryderon ynglyn â chnydau a addaswyd yn enetig a ffermio organig;
- gohebiaeth weinidogol gan Jackie Lawrence AS yn gofyn a yw cnydau a addaswyd yn enetig yn effeithio ar ffermio organig;
- ymgyrch cardiau post a drefnwyd gan Blaid Werdd Cymru yn gofyn am wahardd cnydau a addaswyd yn enetig yng Nghymru (derbyniwyd 30 o gardiau post);
- llythyr gan aelod o'r cyhoedd yn gofyn am fod yn ofalus wrth ddatblygu cnydau a bwydydd a addaswyd yn enetig yng Nghymru.

Ni fydd copïau o'r union sylwadau a restrir uchod yn cael eu rhyddhau i Aelodau'r Cynulliad am y rhesymau a nodir yn Rheolau Sefydlog Rhifau 17.4 ac 17.5.

Mae'r Prif Ysgrifennydd ac Ysgrifennydd y Cynulliad dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol hefyd wedi derbyn sylwadau ynglyn â bwydydd a chnydau a addawyd yn enetig.

Organophosphorous Sheep Dips (Representations)

Nick Bourne: Has Christine Gwyther received representations regarding organophosphorous sheep dips, and will she publish those representations and her response to them? (WAQ583JS)

Christine Gwyther: I have received no such representations.

Trochdrwythi Defaid Organoffosfferaidd (Sylwadau)

Nick Bourne: A yw Christine Gwyther wedi derbyn sylwadau ynglyn â throchdrwythi defaid organoffosfferaidd, ac a wnaiff hi gyhoeddi'r sylwadau hynny a'i hymateb iddynt? (WAQ583JS)

Christine Gwyther: Nid wyf wedi derbyn unrhyw sylwadau o'r fath.

Organophosphorous Sheep Dips (Safety)

Nick Bourne: Will Christine Gwyther conduct an inquiry into the safety of organophosphorus sheep dips? (WAQ589JS)

Christine Gwyther: We shall consider the case for a further inquiry once the various Government expert groups have had time to consider the latest report from the Institute of Occupational Health which was released at the end of June.

Trochdrwythi Defaid Organoffosfferaidd (Diogelwch)

Nick Bourne: A wnaiff Christine Gwyther gynnal ymchwiliad i ddiogelwch trochdrwythi defaid organoffosfferaidd? (WAQ598JS)

Christine Gwyther: Bydd yn ystyried yr achos am ymchwiliad pellach unwaith y bydd grwpiau arbenigol amrywiol y Llywodraeth wedi cael amser i ystyried adroddiad diweddaraf y Sefydliad Iechyd Galwedigaethol a ryddhawyd ddiwedd Mehefin.

Fox Hunting (Forestry Commission Land)

Ron Davies: What proposals has Christine Gwyther to limit the hunting of foxes for recreational purposes on Forestry Commission land and other land over which she has control? (WAQ592JS)

Christine Gwyther: The Forestry Commission only gives permission for fox-hunting to take place on its land where it has traditionally done so and has entered into an annual licensing agreement with the Master of the Foxhounds Association to regulate fox hunting on Commission land. Under the agreement fox hunting on Commission land is already subject to stringent conditions. There are no plans to tighten these restrictions at the present time, although the Government is considering a Parliamentary Bill to ban fox hunting in England and Wales.

The Agriculture Secretary also has reserved sporting rights over 777.5 hectares of experimental farmland at Pwllpeiran, near Aberystwyth, leased by the Department to ADAS Consulting Ltd. Any hunt wishing to hunt across this land would need the approval of the Agriculture Secretary.

Hela Llwynogod (Tir y Comisiwn Coedwigaeth)

Ron Davies: Pa gynigion sydd gan Christine Gwyther i gyfyngu ar hela llwynogod i ddibenion adloniant ar dir y Comisiwn Coedwigaeth a thir arall y mae'n gyfrifol amdano? (WAQ592JS)

Christine Gwyther: Nid yw'r Comisiwn Coedwigaeth yn rhoi caniatâd i hela llwynogod ar ei dir ond lle mae wedi gwneud hynny'n draddodiadol a'i fod wedi llofnodi cytundeb trwyddedu blynnyddol gyda Meistr Cymdeithas y Cwn Hela i reoleiddio hela llwynogod ar dir y Comisiwn. Dan y cytundeb mae hela llwynogod ar dir y Comisiwn eisoes yn ddarostyngedig i amodau llym. Nid oes unrhyw gynlluniau i dynhau'r cyfngiadau hyn ar hyn o bryd, er bod y Llywodraeth yn ystyried Mesur Seneddol i wahardd hela llwynogod yng Nghymru a Lloegr.

Mae gan yr Ysgrifennydd Amaethyddiaeth hefyd hawlau helwriaeth neilltuedig dros 777.5 hectar o dir ffermio arbrofol ym Mhwllpeiran, ger Aberystwyth, a osodir ar brydles gan yr Adran i uned Ymgynghori ADAS Cyf. Byddai'n rhaid i unrhyw helfa sydd yn dymuno hela dros y tir hwn gael cymeradwyaeth yr Ysgrifennydd Amaethyddiaeth.

Sustainable Development Scheme (Timetable)

Peter Black: What is the proposed timetable for the production of the sustainable development scheme for the National Assembly? (WAQ611VB)

Christine Gwyther: I envisage issuing a formal consultation paper in the autumn and, in the light of responses to that paper, commending the scheme for the Assembly's making in the first half of next year.

Cynllun Datblygu Cynaliadwy (Amserlen)

Peter Black: Beth yw'r amserlen arfaethedig ar gyfer llunio'r cynllun datblygu cynaliadwy ar gyfer y Cynulliad Cenedlaethol? (WAQ611VB)

Christine Gwyther: Bwriadaf gyhoeddi papur ymgynghori ffurfiol yn yr hydref ac, yn wyneb yr ymatebion i'r papur hwnnw, argymhell y cynllun i'w wneud gan y Cynulliad yn hanner gyntaf y flwyddyn nesaf.

Sustainable Development Scheme (Overseeing)

Peter Black: Which Committee of the National Assembly will be responsible for overseeing the production of the sustainable development scheme, how often does Christine Gwyther intend reporting to that Committee or a Plenary Session on the scheme and what arrangements are being put in place for Assembly Members to scrutinise the drafting and implementation of the scheme? (WAQ612VB)

Christine Gwyther: I shall have the lead responsibility for the preparation of the sustainable development scheme supported by Peter Law, and shall report periodically to the Agriculture and Rural Development Committee on progress. I plan to bring forward proposals for taking the views of Members on the scheme following the recess, and prior to formal consultation in the autumn.

Once the scheme is made, the Government of Wales Act 1998 will require that the Assembly publish, after each financial year, a report of how its proposals as set out in the scheme were implemented in that financial year. A draft report will be laid before the Assembly each year to that end. I expect the scheme itself to address monitoring arrangements.

Cynllun Datblygu Cynaliadwy (Goruchwylia)

Peter Black: Pa un o Bwyllgorau'r Cynulliad Cenedlaethol fydd yn gyfrifol am oruchwylia'r gwaith o lunio'r cynllun datblygu cynaliadwy, pa mor aml y mae Christine Gwyther yn bwriadu cyflwyno adroddiad gerbron y Pwyllgor hwnnw/Sesiwn Llawn ar y cynllun, a pha drefniadau sydd yn cael eu gwneud er mwyn i Aelodau'r Cynulliad archwilio'r gwaith o ddraffio a gweithredu'r cynllun? (WAQ612VB)

Christine Gwyther: Bydd gennyf y prif gyfrifoldeb am baratoi'r cynllun datblygu cynaliadwy gyda chymorth Peter Law, a byddaf yn rhoi adroddiad o bryd i'w gilydd i'r Pwyllgor Amaethyddiaeth a Datblygu Gwledig ar y cynnydd. Bwriadaf ddod â chynigion gerbron er mwyn cael barn yr Aelodau ar y cynllun ar ôl toriad yr haf, a chyn ymgynghori'n ffurfiol yn yr hydref.

Unwaith y bydd y cynllun wedi ei wneud, bydd yn ofynnol dan Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998 i'r Cynulliad gyhoeddi, ar ôl pob blwyddyn ariannol, adroddiad ar sut y cafodd ei gynigion, fel y'u nodwyd yn y cynllun, eu gweithredu yn y flwyddyn ariannol honno. Rhoddir adroddiad drafft gerbron y Cynulliad bob blwyddyn i'r perwyl hwnnw. Disgwyliaf i'r cynllun ei hun roi sylw i'r trefniadau monitro.

Sustainable Development (Subject Committees' Work Plans)

Peter Black: What measures is Christine Gwyther proposing to put into place to ensure that all the Subject Committees set clear, measurable objectives for sustainable development within their work plans and how is she proposing to monitor this? (WAQ610VB)

Christine Gwyther: The First Secretary has asked me to take the lead on promoting sustainable development in our work. But he has also made clear that he expects all Assembly Secretaries to promote sustainable development in all that they do, even in advance of formal consultation and making of the scheme. Under the scheme once made, we shall certainly wish to set clear and measurable objectives. The work plans of Subject Committees will be integrated into a single workplan for the Assembly which will take cross-cutting issues into consideration. I and my colleagues in the Cabinet will seek to ensure that sustainable development considerations are addressed in every aspect of our work.

Datblygu Cynlluniau Gwaith Pwyllgorau Pwnc

Peter Black: Pa gynlluniau sydd gan Christine Gwyther i sicrhau bod yr holl Bwyllgorau Pwnc yn pennu amcanion clir a mesuradwy ar gyfer datblygu cynaliadwy o fewn eu cynlluniau gwaith, a sut y mae'n bwriadu monitro hyn? (WAQ610VB)

Christine Gwyther: Mae'r Prif Ysgrifennydd wedi gofyn i mi fod yn bennaf gyfrifol am hybu datblygu cynaliadwy yn ein gwaith. Ond mae hefyd wedi ei gwneud yn glir ei fod yn disgwyl i holl Ysgrifenyddion y Cynulliad hyrwyddo datblygu cynaliadwy ym mhopath a wnânt, hyd yn oed cyn yr ymgynghorir yn ffurfiol ac y gwneir y cynllun. Dan y cynllun, unwaith y bydd wedi ei wneud, byddwn yn sicr am osod amcanion clir a mesuradwy. Caiff cynlluniau gwaith y Pwyllgor Pwnc eu cyfuno mewn un cynllun gwaith ar gyfer y Cynulliad gan gymryd materion trawsbynciol i ystyriaeth. Byddaf fi a'm cydweithwyr yn y Cabinet yn ceisio sicrhau bod ystyriaethau datblygu cynaliadwy yn cael sylw ym mhob agwedd o'n gwaith.

Milk Marque

Glyn Davies: Are there any plans for Milk Marque to be allowed to expand into and invest in the processing of raw milk in Wales? (WAQ628VB)

Christine Gwyther: As a result of the Competition Commission's report, published on 6 July 1999, the Secretary of State for Trade and Industry, Mr Stephen Byers, has asked the Director General of Fair Trading to seek undertakings from Milk Marque that it will not take any further steps towards making or carrying out any agreement to acquire or build processing plants without prior agreement by the Director General, as recommended by the report.

Milk Marque has already invested in Aeron Valley Cheese Ltd. I understand that this project is going ahead and it is not affected by the DTI decision. As set out in the Dairy Action Plan, the Assembly will be looking to support investment in added value processing in the dairy sector in Wales.

Milk Marque

Glyn Davies: A oes cynlluniau ar y gweill i ganiatáu i Milk Marque ehangu i brosesu llaeth amrwd yng Nghymru ac i fuddsoddi ynddo? (WAQ628VB)

Christine Gwyther: O ganlyniad i adroddiad y Comisiwn Cystadleuaeth, a gyhoeddwyd ar 6 Gorffennaf 1999, mae'r Ysgrifennydd Gwladol dros Fasnach a Diwydiant, Mr Stephen Bryers, wedi gofyn i'r Cyfarwyddwr Cyffredinol Masnachu Teg geisio ymrwymiadau gan Milk Marque na fydd yn cymryd unrhyw gamau pellach tuag at lunio na chyflawni unrhyw gytundeb i gaffael na phrynu gweithfeydd prosesu heb i'r Cyfarwyddwr Cyffredinol gytuno i hynny ymlaen llaw, fel yr argymhellwyd yn yr adroddiad.

Mae Milk Marque eisoes wedi buddsoddi yng Nghaws Dyffryn Aeron Cyf. Deallaf fod y prosiect hwn yn mynd rhagddo ac nad effeithir arno gan benderfyniad yr Adran Ddiwydiant a Masnach. Fel y nodwyd yn y Cynllun Gweithredu i'r Sector Llaeth, bydd y Cynulliad am gefnogi buddsoddi mewn gwaith prosesu a fydd yn ychwanegu gwerth i'r sector llaeth yng Nghymru.

Competition Commission Report

Glyn Davies: Will Christine Gwyther make a statement on the claim made in the Competition Commission's report 'The Supply of Raw Milk in Britain' that the price of milk is too high and the claim that this is damaging and demoralising to the dairy industry in Wales? (WAQ630VB)

Christine Gwyther: The Competition Commission's report is, in my view, fundamentally flawed in its claim that the price of milk is too high. I intend to challenge the report.

Adroddiad y Comisiwn Cystadleuaeth

Glyn Davies: A wnaiff Christine Gwyther ddatganiad ar yr haeriad yn adroddiad y Comisiwn Cystadleuaeth 'The Supply of Raw Milk in Britain' bod pris llaeth yn rhy uchel a'r haeriad bod hyn yn niweidio ac yn digalonn i'r diwydiant llaeth yng Nghymru? (WAQ630VB)

Christine Gwyther: Yn fy marn i, mae gwendid sylfaenol yn haeriad adroddiad y Comisiwn Cystadleuaeth bod pris llaeth yn rhy uchel. Bwriadaf herio'r adroddiad.

Approval to Export Welsh Beef

Glyn Davies: What plans does Christine Gwyther have to encourage a Welsh abattoir to seek approval to export Welsh beef under the date-based export scheme? (WAQ626VB)

Glyn Davies: How much Welsh beef is expected to be exported during 1999? (WAQ624VB)

Christine Gwyther: The date-based export scheme will provide a structure for the farming industry to export beef. This is the opportunity we have been waiting for to begin to win back foreign markets and an important development for the Welsh industry.

The Government wrote to all slaughterhouse operators in December 1998 outlining the proposals for the DBES. A further letter was sent on 14 July, the day of the Commission's announcement that the ban will be lifted on 1 August, giving detailed guidance on how the scheme will operate. A slaughterhouse operator will need to make a commercial decision whether to apply to join the DBES. One of the elements of that commercial decision is whether there will be sufficient supplies of (DBES) eligible cattle to fulfil the throughput requirements of slaughterhouses that choose to join the scheme. Slaughterhouses are being offered the opportunity to submit a test application to assess how many animals eligible for DBES that might enter into the scheme through their premises. The test applications will be free of charge.

Before the ban, exports were worth around £600 million a year to the UK. We do not expect that they will be anything like that again, in the short term as the markets will have to be won back. This will be no easy task and it will take time. However, the opportunity is now there and I am certain that Welsh producers will work together, with our support, to win back markets in Europe and beyond.

Cymeradwyaeth i Allforio Cig Eidion o Gymru

Glyn Davies: Pa gynlluniau sydd gan Christine Gwyther i annog lladd-dy yng Nghymru i geisio cymeradwyaeth i allforio cig eidion o Gymru o dan y cynllun allforio ar sail dyddiad? (WAQ626VB)

Glyn Davies: Faint o gig eidion o Gymru y disgwylir ei allforio yn 1999? (WAQ624VB)

Christine Gwyther: Bydd y cynllun allforio ar sail dyddiad yn cynnig strwythur i'r diwydiant ffermio i allforio cig eidion. Dyma'r cyfle y buom yn disgwyl amdano i ddechrau adennill marchnadoedd tramor ac mae'n ddatblygiad pwysig i'r diwydiant yng Nghymru.

Ysgrifennodd y Llywodraeth at bob cwmni lladd-dy ym mis Rhagfyr 1998 yn amlinellu'r cynigion ar gyfer y Cynllun Allforio. Anfonwyd llythyr pellach ar 14 Gorffennaf, y diwrnod y cyhoeddodd y Comisiwn y caiff y gwaharddiad ei godi ar 1 Awst, yn rhoi canllawiau manwl ar sut y gweithredir y cynllun. Bydd gofyn i gwmni lladd-dy wneud penderfyniad masnachol i wneud cais am ymuno â'r Cynllun Allforio neu beidio. Un o elfennau'r penderfyniad masnachol hwnnw yw pa un y bydd yna gyflenwadau digonol o wartheg cymwys dan y Cynllun Allforio fel bod lladd-dai sydd yn dewis ymuno â'r cynllun yn gallu bodloni'r gofynion cynnrych. Mae lladd-dai'n cael cyfle i gyflwyno cais prawf i asesu faint o anifeiliaid cymwys dan y Cynllun Allforio allai ddod i mewn i'r cynllun drwy eu lladd-dy. Bydd y ceisiadau prawf yn rhad ac am ddim.

Cyn y gwaharddiad, yr oedd allforion yn werth tua £600 miliwn y flwyddyn i'r DU. Ni ddisgwylwn iddynt fod yn ddim byd tebyg i hynny yn y tymor byr, gan y bydd yn rhaid adennill y marchnadoedd. Ni fydd hynny'n dasg hawdd ac fe gymer amser. Fodd bynnag, mae'r cyfle yna bellach ac yr wyf yn sicr y bydd cynhyrchwyr Cymru yn gweithio gyda'i gilydd, gyda'n cefnogaeth ni, i adennill marchnadoedd yn Ewrop a thu hwnt.

Dairy Farms

Glyn Davies: How many dairy farms in Wales have given up dairying in each of the last five years? (WAQ625VB)

Christine Gwyther: Figures published in Welsh Agricultural Statistics show that the number of registered milk producers in 1998 was 4,270 (a decline of 306 on the previous year), in 1997, 4,576 (decline 176), in 1996, 4,752 (decline 166), in 1995, 4,918 (decline 159), and in 1994, 5,077 (decline 161).

Ffermydd Godro

Glyn Davies: Sawl fferm odro yng Nghymru sydd wedi rhoi'r gorau iddi bob blwyddyn yn y pum mlynedd ddiwethaf? (WAQ625VB)

Christine Gwyther: Dengys y ffigyrâu a gyhoeddwyd yn Ystadegau Amaethyddol Cymru mai nifer y cynhyrchwyr llaeth cofrestredig ym 1998 oedd 4,270 (gostyngiad o 306 ers y

flwyddyn flaenorol), ym 1997, 4,576 (gostyngiad o 176), ym 1996, 4,752 (gostyngiad o 166), ym 1995, 4,918 (gostyngiad o 159), ac yn 1994, 5,077 (gostyngiad o 161).

Cwestiynau i Ysgrifennydd yr Amgylchedd a Llywodraeth Leol Questions to the Secretary for the Environment and Local Government

Partnership Council

Janet Ryder: Which association will be taking the nomination to represent town and community councils on the Partnership Council? (WAQ559JS)

The Secretary for the Environment and Local Government (Peter Law): We have agreed that the community councils in Wales should have two nominations on the Partnership Council, which will have 26 members in total, rather than one as originally proposed because there are two main bodies representing town and community councils throughout Wales. The National Association of Local Councils and the Wales Association of Community Councils and Town Councils have undertaken to work together in choosing the two nominations and to ensure that as far as possible one member is from the south and the other from the north and to consider applications from non-members. My officials have written to all the community councils in Wales inviting them to submit a nomination to either association.

Cyngor Partneriaeth

Janet Ryder: Pa gymdeithas fydd yn cymryd yr enwebiad i gynrychioli cynghorau tref a chymuned ar y Cyngor Partneriaeth? (WAQ559JS)

Ysgrifennydd yr Amgylchedd a Llywodraeth Leol (Peter Law): Yr ydym wedi cytuno y dylai'r cynghorau cymuned yng Nghymru gael dau enwebiad ar y Cyngor Partneriaeth, a fydd â 26 aelod i gyd, yn hytrach nag un fel yr awgrymwyd yn wreiddiol gan fod yna ddau brif gorff yn cynrychioli cynghorau tref a chymuned ledled Cymru. Mae Cymdeithas Genedlaethol y Cynghorau Lleol a Chymdeithas Cynghorau Bro a Thref Cymru wedi ymgymryd â'r gwaith gyda'i gilydd i ddewis y ddau enwebiad gan sicrhau, cyn belled ag sydd yn bosibl, fod un aelod o'r de a'r llall o'r gogledd, ac i ystyried ceisiadau gan rai nad ydynt yn aelodau. Mae fy swyddogion wedi ysgrifennu at yr holl gynghorau cymuned yng Nghymru yn eu gwahodd i gyflwyno enwebiad i'r naill gymdeithas neu'r llall.

Partnership Council

Janet Ryder: Which association will be taking the nomination to represent town and community councils on the Partnership Council? (WAQ598JS)

Peter Law: I refer the Member to the answer I gave her on 19 July in reply to WAQ559JS.

Cyngor Partneriaeth

Janet Ryder: Pa gymdeithas fydd yn cymryd yr enwebiad i gynrychioli cynghorau tref a chymuned ar y Cyngor Partneriaeth? (WAQ598JS)

Peter Law: Cyfeiriaf yr Aelod at yr ateb a roddais iddi ar 19 Gorffennaf mewn ateb i WAQ559JS.

Transfer of Waste Disposal Licence (Rhondda)

Geraint Davies: Will Peter Law make a statement on the Environment Agency's decision not to insist on a bond before the proposed transfer of the waste disposal licence by the High Court Administrator from Rhondda Waste Disposal to Cynon Valley Waste? (WAQ593VB)

Peter Law: This is a matter for the Environment Agency. If it rejects an application to transfer a waste management licence, the proposed transferee has a right of appeal to the National Assembly for Wales. It would not be appropriate for me to comment now about an aspect of an issue that may come before the National Assembly for determination. The National Assembly would be exercising a quasi-judicial function that requires a proper assessment of the relevant information.

Trosglwyddo'r Drwydded Gwaredu Gwastraff (y Rhondda)

Geraint Davies: A fyddai Peter Law gystal â gwneud datganiad ar benderfyniad Asiantaeth yr Amgylchedd i beidio â mynnu cael bond cyn trosglwyddiad arfaethedig y drwydded gwaredu gwastraff gan Weinyddwr yr Uchel Lys o Rhondda Waste Disposal i Cynon Valley Waste? (WAQ593VB)

Peter Law: Mater i Asiantaeth yr Amgylchedd yw hwn. Os yw'n gwrthod cais i drosglwyddo trwydded rheoli gwastraff, mae gan y sawl y trosglwyddir iddo hawl i apelio i Gynulliad Cenedlaethol Cymru. Ni fyddai'n briodol imi wneud sylwadau yn awr am agwedd o bwnc a allai ddod gerbron y Cynulliad Cenedlaethol i'w benderfynu. Byddai'r Cynulliad Cenedlaethol yn arddel swyddogaeth lled-farnwrol lle mae'n rhaid asesu'r wybodaeth berthnasol yn briodol.

M4 Signs (Penscynnor Wildlife Park)

Peter Black: Will Peter Law arrange for the signs on the M4 motorway and other trunk roads advertising Penscynnor Wildlife Park to be removed in view of the closure of this attraction and will he comment on the reasons for the delay in carrying out this work? (WAQ613VB)

Peter Law: Arrangements have been made and funding allocated for the removal of tourism signs indicating Penscynnor Wildlife Park on the M4 and A465 trunk road.

Signs relating exclusively to the Park have been removed. Work on signs that require blanking out of the Park wording and legend has been ordered and is scheduled to be in place before the start of the school holidays at the end of this month. Where possible, reference on other signs to the Park will be temporarily blanked out to avoid misleading tourists.

There are a number of very large traffic signs where signing for the Park forms only a small part. Design of economic options for amending these signs has taken some time to develop. Amendments to these are currently being agreed and will be ordered shortly and take about six weeks to manufacture and erect.

Arwyddion ar yr M4 (Parc Bywyd Gwylt Pensgynor)

Peter Black: A wnaiff Peter Law drefnu bod yr arwyddion ar draffordd yr M4 a chefnffyrdd eraill sydd yn hysbysebu Parc Bywyd Gwylt Pensgynor yn cael eu tynnu i lawr, gan fod y parc bellach wedi cau, ac a wnaiff wneud sylw am y rhesymau dros yr oedi cyn gwneud y gwaith hwn? (WAQ613VB)

Peter Law: Mae trefniadau wedi eu gwneud a chyllid wedi ei ddyrannu i dynnu'r arwyddion twristiaeth sydd yn hysbysebu Parc Bywyd Gwyllt Pensgynor oddi ar yr M4 a chefnffordd yr A465.

Mae'r arwyddion nad oeddynt ond yn cyfeirio at y Parc wedi eu tynnu. Archebwyd gwaith ar arwyddion lle mae angen cuddio geiriau a symbol y Parc ac mae i fod i gael ei wneud cyn dechrau'r gwyliau ysgol ddiwedd y mis. Lle bo hynny'n bosibl, caiff cyfeiriadau at y Parc ar arwyddion eraill eu cuddio dros dro er mwyn peidio â chamarwain twristiaid.

Mae yna nifer o arwyddion traffig mawr iawn lle nad yw'r cyfeiriad arnynt at y Parc ond yn rhan fechan iawn. Cymerwyd peth amser i gynllunio opsiynau economaidd er mwyn newid yr arwyddion hyn. Yr ydym yn y broses o gytno ar y newidiadau ar hyn o bryd a chânt eu harchebu'n fuan; bydd yn cymryd tua chwe wythnos i'w cynhyrchu a'u codi.

Street Lighting in Rural Areas

Peter Black: What guidelines are issued to local councils on the installation of street lighting columns in rural areas to avoid light pollution? (WAQ594VB)

Peter Law: Light pollution from street lighting can be kept to a minimum by careful design and selection of components using the latest technology in optical and luminaire design to minimise its environmental impact. Advice on the landscape effects of road lighting is contained in the Design Manual for Roads and Bridges which is used for the design of trunk roads and offered as a good practice guide to local highway authorities. A variety of other information is available to local authorities in taking their decisions, but no specific guidelines are issued to local authorities by the Assembly.

Golau Stryd mewn Ardaloedd Gwledig

Peter Black: Pa ganllawiau a gyhoeddir i gynghorau lleol ar osod colofnau golau stryd mewn ardaloedd gwledig i osgoi llygredd goleuni? (WAQ594VB)

Peter Law: Gellir cadw llygredd goleuni cyn ised â phosibl drwy ddylunio a dethol cydrannau'n ofalus, gan ddefnyddio'r dechnoleg ddiweddaraf o ran dylunio optegol a dylunio unedau golau i leihau'r effaith ar yr amgylchedd i'r eithaf. Ceir cyngor ar effeithiau tirluniol goleuadau ffodd yn y Llawlyfr Dylunio i Ffyrdd a Phontydd a ddefnyddir wrth ddylunio cefnffyrdd ac fe'i cynigir fel canllaw ymarfer da i awdurdodau priffyrrd lleol. Mae amrywiaeth o wybodaeth arall ar gael i awdurdodau lleol wrth lunio'u penderfyniadau, ond nid oes unrhyw ganllawiau penodol wedi eu rhoi i awdurdodau lleol gan y Cynulliad.

Municipal Domestic Waste Sites

Geraint Davies: What guidance is available in relation to the management of leachate contamination of groundwater from unlined municipal domestic waste sites in Wales? (WAQ631VB)

Peter Law: Guidance is contained in the following documents:

Welsh Office Circular 26/94: Environment Protection Act 1990: Part II, Waste Management Licensing, The Framework Directive on Waste.

Waste Management Paper No 4: Licensing of Waste Management Facilities (Department of the Environment, 1994).

Waste Management Paper No 26A: Landfill Completion (Department of the Environment, 1993).

Waste Management Paper 26B: Landfill Design, Construction and Operational Practice (Department of the Environment, 1995).

The Environment Agency also provides technical advice and support. It is currently preparing guidance for consultation on landfill monitoring and landfill restoration and post closure management.

Safleoedd Gwastraff Domestig Sirol

Geraint Davies: Pa ganllawiau sydd ar gael ar gyfer atal trwytholchion o safleoedd gwastraff domestig sirol heb leinin yng Nghymru rhag llygru dwr daear? (WAQ631VB)

Peter Law: Ceir canllawiau yn y dogfennau isod:

Cylchlythr 26/94 y Swyddfa Gymreig: Deddf Gwarchod yr Amgylchedd 1990: Rhan II, Trwyddedu Rheoli Gwastraff, y Gyfarwyddeb Fframwaith ar Wastraff.

Papur Rheoli Gwastraff Rhif 4: Trwyddedu Cyfleusterau Rheoli Gwastraff (Adran yr Amgylchedd, 1994).

Papur Rheoli Gwastraff Rhif 26A: Cwblhau Claddfeydd Sbwriel (Adran yr Amgylchedd, 1993).

Papur Rheoli Gwastraff Rhif 26B: Dylunio ac Adeiladu Claddfeydd Sbwriel ac Ymarfer Gweithredol (Adran yr Amgylchedd, 1995).

Mae Asiantaeth yr Amgylchedd hefyd yn darparu cyngor a chefnogaeth dechnegol. Ar hyn o bryd mae wrthi'n paratoi canllawiau ar gyfer ymgynghori ynghylch monitro claddfeydd sbwriel a'u hadfer a'u rheoli ar ôl iddynt gau.

Municipal Domestic Waste (Landfill)

Geraint Davies: What is the total lifetime capacity of landfill for municipal domestic waste at present rates of fill? (WAQ632VB)

Peter Law: The Environment Agency estimates that the remaining lifespan of existing licensed sites in Wales is 10 years, with a capacity of 50 million cubic metres.

Gwastraff Domestig Sirol (Claddfeydd Sbwriel)

Geraint Davies: Faint o amser a gymer hi i lenwi'r claddfeydd sbwriel i wastraff domestig sirol yn ôl y graddfeydd llenwi presennol? (WAQ632VB)

Peter Law: Mae Asiantaeth yr Amgylchedd yn amcangyfrif mae 10 mlynedd sydd yn weddill i'r safleoedd trwyddedig presennol yng Nghymru, gyda lle i 50 miliwn metr ciwbig.

Unlined Landfill Sites

Geraint Davies: How many landfill sites in Wales are currently operating unlined? (WAQ638VB)

Peter Law: The Environment Agency has advised that there are 180 licensed landfill sites in Wales. Of these 120 accept only inert waste and do not require to be lined. Of the 28 landfill sites accepting municipal waste 13 are fully lined, five are partially lined, and 10 are unlined. The remaining 32 sites are in-house landfill sites operated by businesses and are unlined.

All landfill sites are regulated by the Environment Agency in accordance with the requirements of the Environmental Protection Act 1990. The purpose of these controls is to ensure that waste is disposed of in ways which protect the environment and human health.

Claddfeydd Gwastraff Heb Leinin

Geraint Davies: Faint o safleoedd tirlenwi Cymru sydd heb leinin? (WAQ638VB)

Peter Law: Dywed Asiantaeth yr Amgylchedd fod yna 180 o gladdfeydd sbwriel trwyddedig yng Nghymru. O'r rhain, mae 120 yn derbyn gwastraff anadweithiol yn unig ac nid oes gofyn iddynt fod â leinin. O'r 28 claddfa sydd yn derbyn gwastraff trefol mae 13 â leinin llawn, pump â leinin rhannol, a 10 heb leinin. Safleoedd cwmni a weithredir gan fusnesau at eu defnydd eu hunain yw'r 32 safle sydd yn weddill ac nid ydynt wedi eu leinio.

Mae pob safle claddu sbwriel yn cael ei rheoleiddio gan Asiantaeth yr Amgylchedd yn unol â gofynion Deddf Gwarchod yr Amgylchedd 1990. Diben y mesurau rheoli hyn yw sicrhau bod gwastraff yn cael ei waredu mewn ffyrdd sydd yn gwarchod yr amgylchedd ac iechyd pobl.

Landfill Sites (Lined)

Geraint Davies: How many landfill sites in Wales are lined to EU standards. (WAQ669VB)

Peter Law: Landfill sites are regulated by the Environment Agency in accordance with the requirements of the Environmental Protection Act 1990, which takes account of existing regulatory obligations imposed by EC waste legislation. The purpose of these controls is to ensure that waste is disposed of in ways which protect the environment and human health.

There are currently no specific EU standards for the lining of landfill sites, although the recently adopted Landfill Directive aims to introduce uniform standards for the landfill of waste throughout the European Union. Consideration is being given as to how the requirements of the Directive should be implemented in the UK. Proposals developed will be subject to public consultation.

Claddfeydd Sbwriel (Wedi'u Leinio)

Geraint Davies: Faint o gladdfeydd sbwriel Cymru sydd wedi'u leinio at safonau'r UE? (WAQ669VB)

Peter Law: Caiff claddfeydd sbwriel eu rheoleiddio gan Asiantaeth yr Amgylchedd yn unol â gofynion Deddf Gwarchod yr Amgylchedd 1990, sydd yn adlewyrchu'r rhwymedigaethau rheoleiddio a bennir gan ddeddfwriaeth gwastraff CE ar hyn o bryd. Diben y mesurau rheoli

hyn yw sicrhau bod gwastraff yn cael ei waredu mewn ffyrdd sydd yn gwarchod yr amgylchedd ac iechyd pobl.

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw safonau penodol gan yr UE o ran leinio claddfeydd sbwriel, er mai nod y Gyfarwyddeb Claddfeydd Sbwriel a fabwysiadwyd yn ddiweddar yw cyflwyno safonau unffurf o ran claddu gwastraff ar hyd a lled yr Undeb Ewropeaidd. Rhoddir ystyriaeth i sut y dylid rhoi gofynion y Gyfarwyddeb ar waith yn y DU. Byddir yn ymgynghori'n gyhoeddus ar y cynigion,

Integrated Waste Management Strategy

Geraint Davies: What is the budget and how many officers are involved in the creation of an Integrated Waste Management Strategy for Wales? (WAQ672VB)

Peter Law: The lead in preparing the draft waste strategy for England and Wales, ‘A way with waste’, was taken by the Department of the Environment, Transport and the Regions. The main responsibility for advising on waste within the Assembly lies within the land quality and radioactive substances branch of Environment Division, which contains 3.5 full-time equivalent staff employed at an annual staff cost of some £87,000. Appropriate advice and support is also provided by other officials with a relevant policy interest.

Strategaeth Rheoli Gwastraff Integredig

Geraint Davies: Beth yw'r gyllideb a faint o swyddogion sydd ynghlwm â chreu strategaeth rheoli gwastraff integredig ar gyfer Cymru? (WAQ672VB)

Peter Law: Adran yr Amgylchedd, Trafnidiaeth a'r Rhanbarthau oedd yn arwain yn y gwaith o baratoi strategaeth gwastraff ddrafft i Gymru a Lloegr, ‘A way with waste’. Mae'r cyfrifoldeb pennaf o fewn y Cynulliad am gynghori ynghylch gwastraff yn gorffwys gyda changen ansawdd tir a sylweddau ymbelydrol Is-adran yr Amgylchedd, sydd â 3.5 aelod staff cyfwerth ag amser llawn a gyflogir am gost staffio flynyddol o tua £87,000. Darperir cyngor a chefnogaeth briodol hefyd gan swyddogion eraill sydd â diddordeb perthnasol o safbwyt polisi.

Municipal Domestic Waste Sites

Geraint Davies: How many municipal domestic waste sites in Wales have fixed gas monitoring equipment? (WAQ673VB)

Peter Law: The Environment Agency has advised that 27 landfill sites in Wales accepting municipal waste have gas monitoring boreholes.

Safleoedd Gwastraff Domestig Sirol

Geraint Davies: Faint o safleoedd gwastraff domestig sirol yng Nghymru sydd ag offer sefydlog ar gyfer monitro nwy? (WAQ673VB)

Peter Law: Dywed Asiantaeth yr Amgylchedd fod gan 27 claddfa sbwriel yng Nghymru sydd yn derbyn gwastraff domestig dyllau turio ar gyfer monitro nwy.

Upgraded North-South Passenger Railway Service

Peter Black: When will Peter Law be able to make an announcement on the introduction of an upgraded north-south passenger railway service? (WAQ666VB)

Peter Law: A decision will depend entirely on whether it is possible to achieve a proposal which improves the service significantly at a reasonable cost. Early discussion with the service providers and potential partners had been encouraging but at present the recent proposals fail on both counts. We are continuing to explore the possibilities and will provide a full report in due course, whatever the outcome.

Gwella'r Gwasanaeth Rheilffordd i Deithwyr Rhwng y De a'r Gogledd

Peter Black: Pryd fydd Peter Law yn gallu gwneud cyhoeddiad yngylch gwella'r gwasanaeth rheilffordd i deithwyr rhwng y de a'r gogledd? (WAQ666VB)

Peter Law: Bydd penderfyniad yn dibynnu'n llwyr ar pa un a yw'n bosibl llunio cynnig sydd yn gwella'r gwasanaeth yn sylweddol am gost resymol. Bu'r drafodaeth gynnar gyda darparwyr y gwasanaeth a phartneriaid posibl yn galonogol ond ar hyn o bryd mae'r cynigion diweddar yn methu ar y ddau gyfrif. Yr ydym yn parhau i ymchwilio i'r posibiliadau ac fe ddarperir adroddiad llawn maes o law, waeth beth fydd y canlyniad.

Waste Disposal Contracts

Geraint Davies: What effect will the Local Government Act 1998 have within Best Value in relation to existing waste disposal contracts? (WAQ644VB)

Peter Law: The duty of best value, to be introduced by the Local Government Act 1999, will require local authorities to make arrangements to secure continuous improvement in the delivery of their services by the most economic, efficient and effective means available. Authorities will be expected to review all their services over a specified period in order to improve performance. It is open to authorities to attempt to negotiate variations to the terms of existing contracts, including those for waste disposal, to incorporate best value principles in order to improve the service to their communities.

Contractau i Waredu Gwastraff

Geraint Davies: Beth fydd effaith Deddf Llywodraeth Leol 1998 ar Werth Gorau o ran y contractau presennol i waredu gwastraff? (WAQ644VB)

Peter Law: Dan y ddyletswydd gwerth gorau, sydd i'w chyflwyno gan Ddeddf Llywodraeth Leol 1999, mae'n ofynnol i awdurdodau lleol wneud trefniadau i sicrhau gwelliant parhaus o ran cyflwyno'u gwasanaethau yn y ffordd fwyaf economaidd, effeithlon ac effeithiol bosibl. Bydd disgwyl i'r awdurdodau adolygu eu holl wasanaethau dros gyfnod penodedig er mwyn gwella perfformiad. Mae'n agored i'r awdurdodau geisio trafod amrywiadau i delerau'r contractau presennol, gan gynnwys y rheini i waredu gwastraff, er mwyn ymgorffori'r egwyddorion gwerth gorau a gwella'r gwasanaeth i'w cymunedau.

Recycling Facilities

Geraint Davies: How many recycling facilities are proposed for municipal domestic waste sites? (WAQ671VB)

Peter Law: This information is not held centrally. An application for a new waste facility would be a matter for the local planning authority to consider in the first instance.

Cyfleusterau Ailgylchu

Geraint Davies: Faint o gyfleusterau ailgylchu sydd yn yr arfaeth ar gyfer safleoedd gwastraff domestig sirol? (WAQ371VB)

Peter Law: Ni chedwir y wybodaeth hon yn ganolog. Mater i'w ystyried gan yr awdurdod cynllunio lleol yn gyntaf fydd cais am gyfleuster gwastraff newydd.

Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Datblygu Economaidd Questions to the Secretary for Economic Development

Elf Oil Refinery, Milford Haven

Nick Bourne: Will Rhodri Morgan make a statement regarding the job situation at the Elf Oil refinery in Milford Haven? (WAQ564JS)

The Secretary for Economic Development (Rhodri Morgan): Elf Oil (UK) Ltd runs one of the two operating refineries in Milford Haven. The company has said that at June 1999 there were 288 people directly employed at the Milford Haven refinery. It is understood that an additional 6 jobs will come on-line during 1999 to form a complement of 294.

The parent company Elf Aquitaine is a French oil company which is currently the subject of a hostile take-over bid from TotalFina, which is a Franco-Belgian oil company. This situation is a commercial matter for the companies involved, and the outcome cannot be predicted.

However the company has invested substantially in this site, including £36 million in 1992, for the construction of an isomerisation unit to permit production of unleaded petrol, and an additional £71 million in 1996 for a Hydro-Desulphurisation plant which allows the production of diesel fuel that complies with current European legislation. At March of this year, the Milford Haven refinery was the only one of the Group's sites producing this fuel.

I understand that the company is now considering investing in a plant to allow the production of ultra low sulphur petrol which will be mandatory under the EU Auto-Oil programme in 2005. This suggests that the company is positioning this facility to remain operational well into the future.

Purfa Olew Elf, Aberdaugleddau

Nick Bourne: A wnaiff Rhodri Morgan ddatganiad ar sefyllfa swyddi purfa olew Elf yn Aberdaugleddau? (WAQ564J)

Yr Ysgrifennydd Datblygu Economaidd (Rhodri Morgan): Olew Elf (DU) Cyf sydd yn rhedeg un o'r ddwy burfa sydd yn gweithio yn Aberdaugleddau. Mae'r cwmni wedi dweud

bod 288 o bobl yn cael eu cyflogi'n uniongyrchol ym mhurfa Aberdaugleddau ym mis Mehefin 1999. Deellir y sefydlir chwe swydd ychwanegol yn ystod 1999 gan roi cyfanswm o 294.

Cwmni olew Ffrengig yw'r rhiant gwmni, Elf Aquitaine, sydd ar hyn o bryd yn destun cais gelyniaethus gan TotalFina, cwmni olew Ffrengig-Belgaidd, i'w gymryd drosodd. Mater masnachol i'r cwmniau dan sylw yw'r sefyllfa hon, ac ni ellir rhagweld y canlyniad.

Fodd bynnag, mae'r cwmni wedi buddsoddi'n helaeth yn y safle, gan gynnwys £36 miliwn yn 1992, i godi uned isomeru sydd yn ei alluogi i gynhyrchu petrol di-blwm, ynghyd â £71 miliwn ychwanegol yn 1996 ar waith Hydro-ddadsylffyr sydd yn golygu y gall gynhyrchu tanwydd disel sydd yn cydymffurfio â'r ddeddfwriaeth Ewropeaidd gyfredol. Fis Mawrth eleni, purfa Aberdaugleddau oedd yr unig un o safleoedd y Grwp yn cynhyrchu'r tanwydd hwn.

Deallaf fod y cwmni erbyn hyn yn ystyried buddsoddi mewn uned a fyddai'n caniatáu iddo gynhyrchu petrol sylffwr isel iawn a fydd yn orfodol dan raglen Olew-ceir UE yn 2005. Mae hyn yn awgrymu bod y cwmni'n lleoli'r cyfleuster hwn er mwyn parhau i weithredu ymhell i'r dyfodol.

Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol **Questions to the Secretary for Health and Social Services**

Denbigh Mental Hospital (Sale)

Rod Richards: Does Jane Hutt have any plans to initiate an enquiry into the sale of the Denbigh Mental Hospital? (WAQ447VB)

The Secretary for Health and Social Services (Jane Hutt): On 11 June this year the Welsh Office asked the District Auditor to undertake a review of the sale of the North Wales Hospital, Denbigh. I look forward to receiving the Auditor's report in due course.

Ysbyty Meddwl Dinbych (Gwerthiant)

Rod Richards: A oes cynlluniau gan Jane Hutt i gynnal ymchwiliad i werthiant Ysbyty Meddwl Dinbych? (WAQ447VB)

Yr Ysgrifennydd Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol (Jane Hutt): Ar 11 Mehefin eleni gofynnodd y Swyddfa Gymreig i'r Archwiliwr Dosbarth fynd ati i gynnal adolygiad i werthiant Ysbyty Gogledd Cymru, Dinbych. Edrychaf ymlaen at dderbyn adroddiad yr Archwiliwr maes o law.

Denbigh Mental Hospital (Sale)

Rod Richards: Will Jane Hutt detail all enquiries and offers made in the Denbigh Mental Hospital sale? (WAQ448VB)

Jane Hutt: The North Wales Hospital site was put on the market formally by the North Wales Health Authority (on behalf of the Secretary of State for Wales) in June 1994 although its future disposal had been discussed with interested parties since the late 1980s. A full brochure and publicity campaign was launched in May 1995.

Interest was initially poor and the first serious offer of £1 million, conditional on planning, came from Kerrington plc in 1996. Planning permission was refused in January 1997 and Kerringtons decided not to appeal but subsequently made a revised unconditional bid of £500,000 for the site. North Wales Health Authority considered this revised offer but concluded that taking planning and other issues into consideration, the offer was inadequate and that better offers might be in prospect.

Monoplas Industries subsequently made a bid of £1.25 million, conditional on planning, in 1997 and in addition offered to re-provide accommodation for patients housed in the North Wales Hospital site in the buildings known as 'Gwynfryn.'

Mr J Franklin offered £600,000 for the site in 1997 subsequently increased to £925,000. Both offers were on an unconditional basis. At the time the second offer was received, the North Wales Health Authority were in contractual negotiations with Monoplas Industries. Mr Franklin subsequently made further bids of £60,000 plus claw-back and £165,000 in November 1998 and a further unconditional bid of £160,000 plus claw-back in December 1998.

When the site was marketed again in the Autumn of 1998, the Agents mailed out 176 particulars in response to specific enquiries and through "cold mailing" and 26 particulars in response to enquiries from the adverts in Estate Gazette.

The following offers were received:

an unconditional offer of £175,000 plus claw-back was made by Brockhall Village Ltd;
Angel Heights offered £100,000 conditional on planning and demolition of listed buildings;
ICSL offered £200,000, conditional on planning;
CJW Holdings made an unconditional offer of £100,000;
IPSID Developments offered £285,000 unconditional, subsequently revised to £302,000.

A late bid was received from Kerrington plc in April 1999 of £250,000 at which time negotiations with Brockhall Village Ltd were within a few days of completion. North Wales Health Authority in consultation with the Welsh Office decided not to reopen the matter at such a late stage.

Ysbyty Meddwl Dinbych (Gwerthiant)

Rod Richards: A wnaiff Jane Hutt roi manylion yr holl ymholiadau a chynigion a wnaethwyd yn ystod gwerthiant Ysbyty Meddwl Dinbych? (WAQ448VB)

Jane Hutt: Rhoddwyd safle Ysbyty Gogledd Cymru ar y farchnad yn ffurfiol gan Awdurdod Iechyd Gogledd Cymru (ar ran Ysgrifennydd Gwladol Cymru) ym mis Mehefin 1994 er bod ei waredu yn y dyfodol wedi bod yn destun trafodaeth gyda rhai â diddordeb ers diwedd y 1980au. Lansiwyd llyfrynn ac ymgyrch gyhoeddusrwydd lawn ym mis Mai 1995.

Prin oedd y diddordeb ar y dechrau a chafwyd y cynnig cyntaf o ddifrif, am £1 miliwn yn amodol ar gael caniatâd cynllunio, oddi wrth Kerrington ccc yn 1996. Gwrthodwyd caniatâd cynllunio ym mis Ionawr 1997 a phenderfynodd y Kerringtons beidio ag apelio er iddynt wedyn wneud cynnig o £500,000 am y safle, heb amodau ynglwm wrtho. Ystyriwyd y cynnig diwygiedig hwn gan Awdurdod Iechyd Gogledd Cymru ond penderfynwyd, o gofio am yr ystyriaethau cynllunio a materion eraill, bod y cynnig yn annigonol ac y gallai gwell cynigion fod i'w cael.

Wedi hynny cynigiodd Monoplas Industries £1.25 miliwn, yn amodol ar gael caniatâd cynllunio, yn 1997 gan gynnig yn ogystal ailddarparu lle byw i'r cleifion ar safle Ysbyty Gogledd Cymru yn yr adeiladau a elwir yn 'Gwynfryn'.

Cynigiodd Mr J Franklin £600,000 am y safle yn 1997 a chynyddwyd y swm i £925,000 wedyn. Nid oedd amodau ynglwm wrth y naill gynnig na'r llall. Ar yr adeg y derbyniwyd yr ail gynnig, yr oedd Awdurdod Iechyd Gogledd Cymru mewn trafodaethau contract gyda Monoplas Industries. Yn ddiweddarach, gwnaeth Mr Franklin gynigion pellach o £60,000 ynghyd â chrafangu'n ôl a £165,000 ym mis Tachwedd 1998, a chynnig pellach o £160,000 ynghyd â chrafangu'n ôl heb amodau ynglwm wrtho ym mis Rhagfyr 1998.

Pan gafodd y safle ei farchnata eto yn hydref 1998, postiwyd 176 o fanylion gan yr Asiantau mewn ymateb i ymholiadau penodol a thrwy "bostio'n ddigymhell", a 26 o fanylion mewn ymateb i ymholiadau i'r hysbysebion yn Estate Gazette.

Derbyniwyd y cynigion isod:

cynnig heb amodau o £175,000 ynghyd â chrafangu'n ôl gan Brockhall Village Cyf;
cynigiodd Angel Heights £100,000 yn amodol ar ganiatâd cynllunio a chaniatâd i ddymchwel adeiladau rhestrredig;
cynigiodd ICSL £200,000, yn amodol ar ganiatâd cynllunio;
cynigiodd CJW Holdings £100,000 heb amodau;
cynigiodd IPSIS Developments £285,000 heb amodau, a newidiwyd hynny wedyn i £302,000.

Derbyniwyd cynnig hwyr gan Kerrington ccc ym mis Ebrill 1999 am £250,000. Bryd hynny, yr oedd y trafodaethau gyda Brockhall Village Cyf o fewn rhai diwrnodau i gael eu cwblhau. Penderfynodd Awdurdod Iechyd Gogledd Cymru, mewn ymgynghoriad â'r Swyddfa Gymreig, beidio ag ailagor y mater mor hwyr yn y dydd.

Independent Arbitration and Appeals Tribunals

Glyn Davies: What plans does Jane Hutt have to set an independent arbitration and appeals tribunals appeals procedure, in Wales, to ensure that the Foods Standards Agency acts reasonably in the use of its powers? (WAQ629VB)

Jane Hutt: The Food Standards Agency in Wales will be accountable to the National Assembly for Wales. The agency will not take over the enforcement role of local authorities, which include the issuing of improvement notices and prohibition orders on food premises, for which current appeals procedures remain in place.

The agency will prepare a statement of general objectives and practices and there will be consultation on them. The agency and this Assembly will prepare concordats to establish arrangements for the exchange of information, co-operation and co-ordination of work which will be public documents. In the circumstances I do not think it necessary to set up an independent arbitration and appeals tribunals appeals procedure.

In the event of a serious failure by the agency in carrying out its duties then clause 24 of the Food Standards Bill will enable the Assembly to issue directions to the agency for that reason.

Tribiwnlysoedd Cymodi ac Apelio Annibynnol

Glyn Davies: Pa gynlluniau sydd gan Jane Hutt ar y gweill i sefydlu tribiwnlysoedd cymodi ac apelio annibynnol yng Nghymru i sicrhau bod yr Asiantaeth Safonau Bwyd yn defnyddio ei phwerau mewn ffordd resymol? (WAQ629VB)

Jane Hutt: Bydd yr Asiantaeth Safonau Bwyd yng Nghymru yn atebol i Gynulliad Cenedlaethol Cymru. Ni fydd yr asiantaeth yn cymryd drosodd rôl gorfodi'r awdurdodau lleol, sydd yn cynnwys rhoi rhybuddion gwella a gorchmynion gwahardd i safleoedd bwyd; i'r perwyl hwnnw mae'r drefn apelio gyfredol yn aros mewn grym.

Bydd yr asiantaeth yn paratoi datganiad o amcanion ac arferion cyffredinol a bydd ymgynghori arnynt. Bydd yr asiantaeth a'r Cynulliad hwn yn paratoi concordatiau i sefydlu trefniadau ar gyfer cyfnewid gwybodaeth, cydweithredu a chydlynwyr' gwaith a fydd mewn dogfennau cyhoeddus. Dan yr amgylchiadau hyn ni thybiaf fod angen sefydlu trefn apelio drwy dribiwnlysoedd cymodi ac apelio annibynnol.

Pe ceid methiant difrifol ar ran yr asiantaeth o safbwyt cyflawni ei dyletswyddau yna bydd cymal 24 y Mesur Safonau Bwyd yn galluogi'r Cynulliad i roi cyfarwyddiadau i'r asiantaeth ar sail hynny.

Meningitis Incidents

Ann Jones: What research, if any, has been carried out into the links between meningitis incidents in Wales and the socio-economic status of the areas in which they appear? (WAQ623VB)

Jane Hutt: To date no specific research of this type has been undertaken. The epidemiology sub-group, of the group set up to look into the incidence of meningitis in Wales, earlier this year, considered whether the evidence as available was sufficiently strong to identify meningococcal disease as a disease of the disadvantaged. It concluded, at that time, that the initial evidence was not strong. However, it is known that there is a relationship between smoking and overcrowding, and meningococcal disease. Insofar as these may be more prevalent in lower socio-economic groups there may be a relationship.

Achosion o Lid yr Ymennydd

Ann Jones: Pa waith ymchwil sydd wedi'i gynnal i'r cysylltiad rhwng yr achosion o lid yr ymennydd yng Nghymru â statws cymdeithasol ac economaidd yr ardaloedd y maent wedi ymddangos ynddynt? (WAQ623VB)

Jane Hutt: Hyd yma nid oes unrhyw ymchwil benodol o'r math hwn wedi ei gwneud. Ystyriodd is-grwp epidemioleg y grwp a sefydlwyd i ymchwilio i'r achosion o lid yr ymennydd yng Nghymru, yn gynharach eleni, a yw'r dystiolaeth sydd ar gael yn ddigon cryf i ddynodi mai clefyd y rhai sydd â diffyg braint yw clefyd meningococcaidd. Daeth i'r casgliad, bryd hynny, nad oedd y dystiolaeth gychwynnol yn gryf. Fodd bynnag, gwyddom fod yna gyswilt rhwng ysmgyu a gormod o bobl yn byw mewn lle cyfyng, â chlefyd meningococcaidd. I'r graddau bod yr amodau hyn yn tueddu i fod yn fwy cyffredin yn y grwpiau cymdeithasol-economaidd is, effallai fod yna berthynas.

Refugee Children in Wales

Brian Gibbons: What arrangements are in place under the Children Act 1989 to care for refugee children in Wales? (WAQ 470JS)

Jane Hutt: The safeguards provided by the Children Act 1989 for the care and protection of children apply equally to all children in Wales.

Plant Ffoaduriaid yng Nghymru

Brian Gibbons: Pa drefniadau sydd yn eu lle o dan y Ddeddf Plant (1989) i ofalu am blant ffoaduriaid yng Nghymru? (WAQ470JS)

Jane Hutt: Mae'r mesurau diogelu a geir yn Neddf Plant 1989 o ran gofalu am blant a'u diogelu yr un mor berthnasol i bob plentyn yng Nghymru.

Genetically Modified Food (Hospitals)

Nick Bourne: To what extent is GM food served in Welsh Hospitals? (WAQ566JS)

Jane Hutt: Food served in hospitals is a matter for NHS trusts, and information on the extent GM food served is not available across Wales.

Although there is no evidence that GM foods are harmful, hospital caterers—in line with other public sector caterers—will be required from 19 September to make clear which items of the food they serve contain GM products; this will promote customer choice.

Bwyd a Addaswyd yn Enetig (Ysbytai)

Nick Bourne: I ba raddau y mae bwyd a addaswyd yn enetig yn cael ei weini yn ysbytai Cymru? (WAQ566JS)

Jane Hutt: Mater i'r ymddiriedolaethau NHS yw'r bwyd a weinir mewn ysbytai, ac nid oes gwybodaeth ar gael i ddangos i ba raddau y mae bwyd a addaswyd yn enetig yn cael ei weini ledled Cymru.

Er nad oes tystiolaeth bod bwydydd a addaswyd yn enetig yn niweidiol, bydd gofyn i arlwywyr ysbytai—yn unol ag arlwywyr eraill yn y sector cyhoeddus—ei gwneud yn glir, o 19 Medi ymlaen, pa eitemau o'r bwyd y maent yn ei weini sydd yn cynnwys cynhyrchion sydd wedi eu haddasu, a bydd hyn yn hybu dewis i'r cwsmer.

Public Service Agreements (Social Services)

David Melding: How does Jane Hutt intend to form and implement public service agreements in the area of social services? (WAQ555JS)

Jane Hutt: Public service agreements for Government Departments are not being applied to devolved bodies including the National Assembly for Wales. However, the Assembly will develop its own performance standards. It will also be consulting shortly on its values, priorities and spending plans as a first step towards developing a strategic plan for the Assembly, including targets for each priority area. Moreover, for social services provided

through local authorities, performance standards will also need to be established in the context of best value.

Cytundebau Gwasanaethau Cyhoeddus (Gwasanaethau Cymdeithasol)

David Melding: Sut mae Jane Hutt yn bwriadu ffurfio a gweithredu cytundebau gwasanaeth cyhoeddus ym maes gwasanaethau cymdeithasol? (WAQ555JS)

Jane Hutt: Nid oes cytundebau gwasanaeth cyhoeddus i Adrannau Llywodraeth yn cael eu defnyddio gyda chyrrf wedi eu datganoli, gan gynnwys Cynulliad Cenedlaethol Cymru. Fodd bynnag, bydd y Cynulliad yn datblygu ei safonau perfformiad ei hun. Bydd hefyd yn ymgynghori'n fuan ar ei werthoedd, ei flaenoriaethau a'i gynllunio gwariant fel cam cyntaf tuag at ddatblygu cynllun strategol i'r Cynulliad, gan gynnwys targedau i bob ardal flaenoriaeth. Hefyd, o ran gwasanaethau cymdeithasol a ddarperir drwy awdurdodau lleol, bydd angen sefydlu safonau perfformiad yng nghyd-destun y gwerth gorau.

Labelling Foods Free of Genetically Modified Organisms

Nick Bourne: Will Jane Hutt investigate the possibility of labelling Welsh foods ‘GM Free Produce of Wales’? (WAQ587JS)

Jane Hutt: The National Assembly for Wales has not received any representations from the Welsh food and farming industry concerning such a scheme. I would be interested in any proposals for a voluntary scheme.

Labelu Bwyd sydd yn Rhydd o Organebau a Addaswyd yn Enetig

Nick Bourne: A wnaiff Jane Hutt edrych ar y posibilrwydd o roi labeli ‘Cynnyrch o Gymru sydd yn Rhydd o Organebau a Addaswyd yn Enetig’ ar fwydydd o Gymru? (WAQ587JS)

Jane Hutt: Nid yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru wedi derbyn unrhyw sylwadau gan ddiwydiant bwyd a ffermio Cymru ynglyn â chynllun o'r fath. Byddai diddordeb gennystiolaeth mewn unrhyw gynigion yn sôn am gynllun gwirfoddol.

Output and Performance Analyses

David Melding: What ‘output and performance analyses’ has the National Assembly for Wales or Assembly sponsored public bodies issued or intends to issue in the fields of health and social services? (WAQ603VB)

Jane Hutt: The National Assembly for Wales will develop its own performance standards and will be consulting shortly on its values, priorities and spending plans as a first step towards developing a strategic plan for the Assembly. The plan will include outcome targets for each priority area.

Dadansoddiadau Allbwn a Pherfformiad

David Melding: Pa ‘ddadansoddiadau allbwn a pherfformiad’ y mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru neu’r cyrff cyhoeddus a noddir ganddo wedi’u cyhoeddi, neu’n bwriadu eu cyhoeddi, ym maes iechyd a gwasanaethau cymdeithasol? (WAQ603VB)

Jane Hutt: Bydd Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn datblygu ei safonau perfformiad ei hun a bydd yn ymgynghori'n fuan ar ei werthoedd, ei flaenoriaethau a'i gynlluniau gwario fel cam

cyntaf tuag at ddatblygu cynllun strategol i'r Cynulliad. Bydd y cynllun yn cynnwys targedau deilliant i bob maes blaenoriaeth.

Invest to Save Initiative (Health and Social Services)

David Melding: Has the National Assembly for Wales or Assembly sponsored public bodies submitted or intends to submit a bid under the Invest to Save initiative in the field of health and social services? (WAQ602VB)

Jane Hutt: The first round of the Invest to Save Budget was carried out on a competitive basis for UK Government Departments; the Welsh Office was successful in obtaining funds for its jigsaw project which will develop offices to become one-stop shops, facilitating access to a wide range of agricultural and other services provided by the National Assembly. For the second round of the ISB, the devolved bodies will get an appropriate consequential share of the funds allocated to English departments. The allocation of the funds available to the Assembly will be determined as part of the budget setting round.

Menter Buddsoddi i Arbed (Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol)

David Melding: A yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru neu unrhyw un o'r Cyrff Cyhoeddus a noddir ganddo wedi cyflwyno, neu'n bwriadu cyflwyno, cais dan y fenter Buddsoddi i Arbed ym maes iechyd a gwasanaethau cymdeithasol? (WAQ602VB)

Jane Hutt: Cynhaliwyd cylch cyntaf y Gyllideb Buddsoddi i Arbed ar sail gystadleuol i Adrannau Llywodraeth y DU; llwyddodd y Swyddfa Gymreig i sicrhau cyllid i'w phrosiect jig-so a fydd yn datblygu swyddfeydd i ddod yn siopau pob-dim, gan ei gwneud hi'n haws manteisio ar yr ystod eang o wasanaethau amaethyddol a gwasanaethau eraill a ddarperir gan y Cynulliad Cenedlaethol. Ar gyfer ail gylch y Fenter, bydd y cyrff sydd wedi eu datganoli yn cael cyfran briodol o'r cyllid a ddyrennir i adrannau Lloegr. Pennir sut mae dyrannu'r cyllid sydd ar gael i'r Cynulliad fel rhan o gylch pennu'r gyllideb.

Public Sector Productivity Panels

David Melding: What plans does Jane Hutt have to set up public sector productivity panels for health and social services in Wales? (WAQ599VB)

Jane Hutt: There are no such plans at present.

Paneli Cynhyrchiant Sector Cyhoeddus

David Melding: Pa gynlluniau sydd gan Jane Hutt i sefydlu paneli cynhyrchiant sector cyhoeddus ar gyfer iechyd a gwasanaethau cymdeithasol yng Nghymru? (WAQ599VB)

Jane Hutt: Nid oes unrhyw gynlluniau o'r fath ar hyn o bryd.

Forensic Psychiatric Hospital Care (Prisoners)

Sue Essex: Will Jane Hutt make a statement regarding individuals who are held in prison while requiring forensic psychiatry hospital care in Wales and what steps can be taken by the National Assembly for Wales to address this issue? (WAQ682VB)

Jane Hutt: Where a professional assessment has clearly shown that psychiatric hospital care is appropriate the transfer from prison should take place as soon as a suitable bed can be found. There can be delays, especially if the assessment shows that the need is for a secure bed, which are in high demand in both England and Wales.

The advisory group set up to revise the adult mental health strategy will consider the appropriate number of beds required for Wales and its final report will be submitted to the Assembly for approval.

Commissioning of forensic services is now a matter for the Specialised Health Services Commission and they are beginning their own exercise on this issue.

Gofal Seiciatrig Fforensig (Carcharorion)

Sue Essex: A wnaiff Jane Hutt ddatganiad ynghylch yr unigolion sydd mewn carchardai tra bod arnynt angen gofal seiciatrig fforensig mewn ysbytai yng Nghymru a'r hyn y gall Cynulliad Cenedlaethol Cymru ei wneud i fynd i'r afael â'r mater hwn? (WAQ682VB)

Jane Hutt: Lle bo asesiad proffesiynol wedi dangos yn glir bod gofal mewn ysbyty seiciatrig yn briodol, dylid trosglwyddo'r unigolyn o'r carchar cyn gynted ag y gellir canfod gwely addas. Gall oedi ddigwydd, yn enwedig os yw'r asesiad yn dangos bod angen gwely dan amodau caeth, gan fod galw mawr yng Nghymru a Lloegr am welyau o'r fath.

Bydd y grwp ymgynghorol a sefydlwyd i adolygu'r strategaeth iechyd meddwl i oedolion yn ystyried y nifer priodol o welyau sydd yn ofynnol i Gymru ac fe gyflwynir ei adroddiad terfynol i'r Cynulliad i'w gymeradwyo.

Mater i'r Comisiwn Gwasanaethau Iechyd Arbenigol yw comisiynu gwasanaethau fforensig bellach ac maent yn dechrau ar ymarferiad eu hunain ar y mater hwn.

Paediatric Surgery at the University Hospital of Wales

Jenny Randerson: What steps have been taken to ensure that paediatric surgery can again be provided at the University Hospital of Wales (WAQ620VB)

What is the estimated cost of replacing the existing paediatric unit at the University Hospital of Wales? (WAQ621VB)

Jane Hutt: The Specialised Health Services Commission for Wales is currently generating and appraising a number of options for the future provision of paediatric cardiac surgery and paediatric cardiology services for all the children in Wales. I recently wrote to all members of the Health and Social Services Committee with a copy of the Commission's initial paper on this process. These options will take account of the importance of maintaining services at the University Hospital of Wales, and will be the subject of wide discussion within the NHS and other parties, in particular the Llandough and University Hospital of Wales NHS trust itself.

I shall consult the Health and Social Services Committee on the Commission's report when I receive a copy of it later this year.

Llawdriniaethau Pediatrig yn Ysbyty Prifysgol Cymru

Jenny Randerson: Beth sydd wedi'i wneud i sicrhau y bydd Ysbyty Prifysgol Cymru yn gallu cynnal llawdriniaethau pediatrig unwaith eto. (WAQ620VB)

Beth yw'r amcangyfrif o gost adeiladu uned pediatrig newydd yn lle'r un bresennol yn Ysbyty Prifysgol Cymru. (WAQ621VB)

Jane Hutt: Ar hyn o bryd mae Comisiwn Gwasanaethau Iechyd Arbenigol Cymru yn llunio ac yn cloriannu nifer o opsiynau o ran darparu llawdriniaethau pediatrig ar y galon a gwasanaethau cardioleg pediatrig ar gyfer holl blant Cymru i'r dyfodol. Ysgrifennais yn ddiweddar at holl aelodau'r Pwyllgor Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol gyda chopi o bapur cychwynnol y Comisiwn ar y broses hon. Bydd yr opsiynau hyn yn cymryd pwysigrwydd cynnal gwasanaethau yn Ysbyty'r Brifysgol, Caerdydd, i ystyriaeth a byddant yn destun trafodaeth eang o fewn yr NHS a chyrff eraill, yn enwedig ymddiriedolaeth NHS Ysbyty Llandochau a Phrifysgol Cymru ei hun.

Byddaf yn ymgynghori â'r Pwyllgor Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol ar adroddiad y Comisiwn pan dderbyniaf gopi ohono yn ddiweddarach eleni.

Ambulance Service (Dyfed Powys)

Nick Bourne: Will Jane Hutt provide extra funding for the ambulance service in Dyfed Powys to provide 24-hour cover and will she publish any representations she has received on the ambulance service in Wales? (WAQ636VB)

Jane Hutt: 24-hour cover is already provided throughout the Dyfed Powys Health Authority area from an ambulance station or through a standby system, depending on the level of demand for each locality. It would not be an appropriate use of the Welsh Ambulance Services NHS trust's resources to insist that ambulance stations are fully manned throughout the night in areas where few, if any, calls are received during this time. The trust regularly reviews the level of cover required in discussion with the health authority. I have no plans to publish as a matter of course representations I receive on this or other matters, though I will continue to keep Assembly Members informed of significant issues.

Gwasanaeth Ambiwlans (Dyfed Powys)

Nick Bourne: A wnaiff Jane Hutt roi arian ychwanegol i'r gwasanaeth ambiwlans yn Nyfed Powys er mwyn iddo allu darparu gwasanaeth 24 awr ac a wnaiff hi gyhoeddi'r sylwadau y mae wedi'u derbyn am y gwasanaeth ambiwlans yng Nghymru? (WAQ636VB)

Jane Hutt: Mae darpariaeth 24 awr eisoes ar gael ledled ardal Awdurdod Iechyd Dyfed Powys o orsaf ambiwlans neu drwy system aros galwad, gan ddibynnu ar lefel y galw ym mhob ardal. Ni fyddai'n ddefnydd priodol o adnoddau ymddiriedolaeth NHS Gwasanaethau Ambiwlans Cymru i fynnu bod staff ar ddyletswydd drwy'r nos yn y gorsafoedd ambiwlans mewn ardaloedd lle mai prin yw'r galwadau a dderbynir, os derbynir rhai o gwbl, yn ystod yr amser hwn. Mae'r ymddiriedolaeth yn adolygu lefel y ddarpariaeth sydd yn ofynnol yn rheolaidd mewn trafodaeth gyda'r awdurdod iechyd. Nid oes gennyf unrhyw gynlluniau i gyhoeddi fel mater o drefn y sylwadau a dderbyniaf ar y mater hwn na materion eraill, er y byddaf yn parhau i roi gwybod i Aelodau'r Cynulliad am faterion o bwys.

Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Addysg Cyn-16 Questions to the Secretary for Under-16 Education

Free School Milk

Nick Bourne: What will be the cost of providing free school milk to nursery and primary school children throughout Wales? (WAQ591JS)

The Secretary for Under-16 Education (Rosemary Butler): Provisional pupil numbers show that in January 1999 there were 2,758 pupils in nursery education and 291,670 primary pupils in Wales. The cost of providing free milk to these pupils would depend on individual local authorities' purchasing arrangements, on the take-up of subsidies available through the EC school milk scheme and on the take up of the welfare food scheme for drinking milk for the under fives in primary schools and in registered day care.

Under current legislation, local authorities may provide milk in their schools if they wish. Where they do so, it must be free to pupils whose parents receive income support or income-based job seekers allowance. I would strongly encourage schools to make use of the EC and Welfare Food schemes.

Llaeth am Ddim i Ysgolion

Nick Bourne: Beth fydd cost rhoi llaeth am ddim i ddisgyblion ysgolion meithrin a chynradd drwy Gymru gyfan? (WAQ591JS)

Yr Ysgrifennydd Addysg Cyn-16 (Rosemary Butler): Dengys y niferoedd disgyblion tybiedig bod yna 2,758 o ddisgyblion mewn addysg feithrin a 291,670 o ddisgyblion cynradd yng Nghymru ym mis Ionawr 1999. Byddai'r gost o ddarparu llaeth am ddim i'r disgyblion hyn yn dibynnu ar drefniadau prynu'r awdurdodau lleol, ar faint sydd yn manteisio ar y cymorthdaliadau sydd ar gael drwy gynllun llaeth ysgol CE ac ar faint sydd yn manteisio ar y cynllun bwyd lles yng nghyswllt llaeth yfed i'r rhai dan bump mewn ysgolion cynradd ac mewn gofal dydd cofrestredig.

Dan y ddeddfwriaeth gyfredol, gall awdurdodau lleol ddarparu llaeth yn eu hysgolion os dymunant. Lle gwneir hynny, rhaid iddo fod am ddim i ddisgyblion sydd â'u rhieni yn derbyn cymhorthdal incwm neu lwfans ceisio gwaith sydd yn seiliedig ar incwm. Byddwn yn annog ysgolion yn gryf i fanteisio ar gynllun CE a'r cynllun Bwyd Lles.

Invest to Save Initiative (Pre-16 Education)

Jonathan Morgan: Have the National Assembly for Wales or Assembly sponsored public bodies submitted or do they intend to submit a bid under the Invest to Save initiative in the field of pre-16 education? (WAQ608VB)

Rosemary Butler: The first round of the Invest to Save Budget was carried out on a competitive basis for UK Government Departments; the Welsh Office was successful in obtaining funds for its jigsaw project which will develop offices to become one-stop shops, facilitating access to a wide range of agricultural and other services

provided by the National Assembly. For the second round of the ISB, the devolved bodies will get an appropriate consequential share of the funds allocated to English departments. The allocation of the funds available to the Assembly will be determined as part of the budget setting round.

Menter Buddsoddi i Arbed (Addysg Cyn 16 Oed)

Jonathan Morgan: A yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru neu unrhyw un o'r cyrff cyhoeddus a noddir ganddo wedi cyflwyno, neu'n bwriadu cyflwyno, cais dan y fenter Buddsoddi i Arbed ym maes addysg cyn 16 oed? (WAQ608VB)

Rosemary Butler: Cynhaliwyd cylch cyntaf y Gyllideb Buddsoddi i Arbed ar sail gystadleuol i Adrannau Llywodraeth y DU; llwyddodd y Swyddfa Gymreig i gael cyllid i'w phrosiect jig-so a fydd yn datblygu swyddfeydd i ddod yn siopau pob-dim, gan ei gwneud hi'n haws manteisio ar yr ystod eang o wasanaethau amaethyddol a gwasanaethau eraill a ddarperir gan y Cynulliad Cenedlaethol. Ar gyfer ail gylch y Fenter, bydd y cyrff sydd wedi eu datganoli yn cael cyfran briodol o'r cyllid a ddyrennir i adrannau Lloegr. Penderfynir sut mae dyrannu'r cyllid sydd ar gael i'r Cynulliad fel rhan o gylch pennu'r gyllideb.

Local Education Authorities (Expenditure)

Peter Black: What is the planned expenditure per pupil on central education administration in each of the 22 Welsh LEAs for 1999-2000? What proportion of the local schools budget is proposed to be delegated to schools by each of the 22 Welsh LEAs for 1999-2000? What is the proposed average spend per pupil for home to school transport by each of the 22 Welsh LEAs for 1999-2000? What is the proposed average spend per pupil for special needs provision by each of the 22 Welsh LEAs for 1999-2000? (WAQ617VB, WAQ618VB, WAQ616VB, WAQ615VB,)

Rosemary Butler: This information is not currently available. We have received copies of the school budget statements that local education authorities are required to produce under section 52 of the School Standards and Framework Act 1998. Although these were required by 31 March, the majority of returns were not received until the end of June. They are now being analysed. It is my intention to discuss the details with the Under-16 Education Committee in September. Relevant details will be made available to Members via the intranet in due course.

Awdurdodau Addysg Lleol (Gwariant)

Peter Black: Faint fydd y gost fesul disgybl o'r hyn y mae 22 AAL1 Cymru yn bwriadu ei wario ar weinyddiaeth ganolog yn ystod 1999-2000? Pa gyfran o'r gyllideb leol i ysgolion y mae 22 AAL1 Cymru yn bwriadu ei dirprwyo i'r ysgolion yn ystod 1999-2000? Faint o arian y mae 22 AAL1 Cymru yn bwriadu ei wario ar gyfartaledd ar bob disgybl ar gludiant rhwng y cartref a'r ysgol yn ystod 1999-2000? Faint o arian y mae 22 AAL1 Cymru yn bwriadu ei wario ar gyfartaledd ar bob disgybl ar ddarpariaeth anghenion arbennig yn ystod 1999-2000? (WAQ617VB, WAQ618VB, WAQ616VB, WAQ615VB)

Rosemary Butler: Nid yw'r wybodaeth yma ar gael ar hyn o bryd. Yr ydym wedi derbyn copiâu o'r datganiadau cyllideb ysgolion y mae'n ofynnol i awdurdodau addysg lleol eu cynhyrchu dan adran 52 Deddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998. Er bod y rhain yn ofynnol erbyn 31 Mawrth, ni dderbyniwyd mwyafrif y datganiadau tan ddiwedd Mehefin. Maent yn cael eu dadansoddi ar hyn o bryd. Bwriadaf drafod y manylion gyda'r Pwyllgor

Addysg Cyn-16 ym mis Medi. Bydd y manylion perthnasol ar gael i'r Aelodau drwy'r fewnrwyd maes o law.

Public Sector Productivity Panels (Pre-16 Education)

Jonathan Morgan: What plans does Rosemary Butler have to set up public sector productivity panels for pre-16 education in Wales? (WAQ604VB)

Rosemary Butler: The Public Services Productivity Panel was established at the end of last year by the Chancellor of the Exchequer. Its role is to advise the Government on improving the productivity and efficiency of Government departments and public sector bodies in the UK generally and there are no plans to set up an additional panel for Wales.

The main focus of the panel is on specific projects taken forward by individual panel members in conjunction with departments. The panel projects are at an early stage, but are expected to provide valuable best practice examples which can be used as part of the Modernising Government agenda. We shall follow this work with interest to see what lessons there are for us in Wales. For pre-16 education, our focus has been on the ETAG report and efforts to increase the skills and educational attainment in schools, colleges and workplaces in Wales.

Paneli Cynhyrchiant Sector Cyhoeddus (Addysg Cyn-16)

Jonathan Morgan: Pa gylluniau sydd gan Rosemary Butler i sefydlu paneli cynhyrchiant sector cyhoeddus ar gyfer addysg cyn-16 oed yng Nghymru. (WAQ604VB)

Rosemary Butler: Sefydlwyd y Panel Cynhyrchiant Gwasanaethau Cyhoeddus ddiwedd llynedd gan Ganghellor y Trysorlys. Ei rôl yw cynghori'r Llywodraeth ar wella cynhyrchiant ac effeithlonrwydd adrannau'r Llywodraeth a chyrff sector cyhoeddus yn y DU yn gyffredinol ac nid oes unrhyw gylluniau i sefydlu panel ychwanegol i Gymru.

Mae'r panel yn canolbwytio'n bennaf ar brosiectau penodol a symudir yn eu blaen gan aelodau unigol o'r panel ar y cyd ag adrannau. Nid yw prosiectau'r panel ond megis dechrau, ond disgwylir iddynt gynnig enghreifftiau gwerthfawr o'r ymarfer gorau y gellir eu defnyddio fel rhan o'r agenda Moderneiddio Llywodraeth. Byddwn yn dilyn y gwaith hwn gyda diddordeb i weld pa wersi sydd yna inni yng Nghymru. O ran addysg cyn-16, buom yn canolbwytio ar adroddiad ETAG ac ymdrechion i wella sgiliau a chyraeddiadau addysgol yn ysgolion, colegau a gweithleoedd Cymru.

Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Addysg a Hyfforddiant Ôl-16 **Questions to the Secretary for Post-16 Education and Training**

Invest to Save Initiative (Post-16 Education)

Jonathan Morgan: Have the National Assembly for Wales or Assembly sponsored public Bodies submitted or do they intend to submit a bid under the 'Invest to Save' initiative in the field of post-16 education? (WAQ609VB)

The Secretary for Post-16 Education and Training (Tom Middlehurst): The first round of the Invest to Save Budget was carried out on a competitive basis for UK Government Departments; the Welsh Office was successful in obtaining funds for its jigsaw project which will develop offices to become one-stop shops, facilitating

access to a wide range of agricultural and other services provided by the National Assembly. For the second round of the ISB, the devolved bodies will get an appropriate consequential share of the funds allocated to English departments. The allocation of the funds available to the Assembly will be determined as part of the budget setting round.

Menter ‘Buddsoddi i Arbed’ (Addysg Ôl-16)

Jonathan Morgan: A yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru neu unrhyw gyrrff cyhoeddus a noddir ganddo wedi cyflwyno neu'n bwriadu cyflwyno cynnig o dan y fenter ‘Buddsoddi i Arbed’ ym maes addysg ar ôl 16 oed? (WAQ609VB)

Yr Ysgrifennydd Addysg a Hyfforddiant Ôl-16 (Tom Middlehurst): Cynhaliwyd cylch cyntaf y Gyllideb Buddsoddi i Arbed ar sail gystadleuol i Adrannau Llywodraeth y DU; llwyddodd y Swyddfa Gymreig i gael cyllid i'w phrosiect jig-so a fydd yn datblygu swyddfeydd i ddod yn siopau pob-dim, gan ei gwneud hi'n haws manteisio ar yr ystod eang o wasanaethau amaethyddol a gwasanaethau eraill a ddarperir gan y Cynulliad Cenedlaethol. Ar gyfer ail gylch y Fenter, bydd y cyrrf sydd wedi eu datganoli yn cael cyfran briodol o'r cyllid a ddyrennir i adrannau Lloegr. Penderfynir sut mae dyrannu'r cyllid sydd ar gael i'r Cynulliad fel rhan o gylch pennu'r gyllideb.

Public Sector Productivity Panels (Post-16 Education)

Jonathan Morgan: What plans does Tom Middlehurst have to set up public sector productivity panels for post-16 education in Wales? (WAQ605VB)

Tom Middlehurst: The Public Services Productivity Panel was established at the end of last year by the Chancellor of the Exchequer. Its role is to advise the Government on improving the productivity and efficiency of Government departments and public sector bodies in the UK generally and there are no plans to set up an additional panel for Wales.

The main focus of the panel is on specific projects taken forward by individual Panel members in conjunction with departments. The panel projects are at an early stage, but are expected to provide valuable best practice examples which can be used as part of the Modernising Government agenda. We will follow this work with interest to see what lessons there are for us in Wales. For post-16 education, our focus has been on the ETAG report and efforts to increase the skills and educational attainment in schools, colleges and workplaces in Wales.

Paneli Cynhyrchiant Sector Cyhoeddus (Addysg Ôl-16)

Jonathan Morgan: Pa gynlluniau sydd gan Tom Middlehurst i sefydlu paneli cynhyrchiant sector cyhoeddus ar gyfer addysg ar ôl 16 oed yng Nghymru? (WAQ605VB)

Tom Middlehurst; Sefydlwyd y Panel Cynhyrchiant Gwasanaethau Cyhoeddus ddiwedd llynedd gan Ganghellor y Trysorlys. Ei rôl yw cynghori'r Llywodraeth ar wella cynhyrchiant ac effeithlonrwydd adrannau'r Llywodraeth a chyrrf sector cyhoeddus yn y DU yn gyffredinol ac nid oes unrhyw gynlluniau i sefydlu panel ychwanegol i Gymru.

Mae'r panel yn canolbwytio'n bennaf ar brosiectau penodol a symudir yn eu blaen gan aelodau unigol o'r panel ar y cyd ag adrannau. Nid yw prosiectau'r panel ond megis dechrau, ond disgwylir iddynt gynnig enghreifftiau gwerthfawr o'r ymarfer gorau y gellir eu defnyddio fel rhan o'r agenda Moderneiddio Llywodraeth. Byddwn yn dilyn y gwaith hwn gyda

diddordeb i weld pa wersi sydd yna inni yng Nghymru. O ran addysg ôl-16, buom yn canolbwytio ar adroddiad ETAG ac ymdrechion i wella sgiliau a chyraeddiadau addysgol yn ysgolion, coleau a gweithleoedd Cymru.